

Så Som Jag Älskar Bilderna Av Dig
The Way That I Love The Pictures Of You

BFA in Medium- and Material Based Art
By Laura Liib

2019

Digital print on stoneware, gold, iron and audio (80 min)

2,45 x 2,40 x 2,30 m

Each ceramic tile 9 x 14 cm

There are four chairs surrounding the ceramic installation with earphones playing an identical audio track. It consists of individual conversations between the artist and her mother and two sisters. There is also a part where the artist shares her own thoughts.

Liib received the FKDS scholarship for this graduation project.

Song in video: Deja Vu; Written by Tõnis Mägi; Performed by Tõnis Mägi and Kärt Johanson

www.lauraliib.com

Cover photo: Øystein Jensen

Innhold

- I.   Styrets melding**
Report from the Board
- II.   Introduksjon til verksemda med hovudtal**
Introduction to the Organisation and Main Numerical Data
- III.   Årets aktivitetar og resultat hovudtal**
- IV.   Styring og kontroll av verksemda**
- V.   Vurdering av framtidsutsikter**
- VI.   Årsrekneskap 2019**
- VII.   Appendiks**
Appendix

Samfunnsoppdraget	Kunsthøgskolen i Oslo skal utdanne utøvande og skapande kunstnarar og designarar, drive kunstnarisk utviklingsarbeid og forskning på høgt internasjonalt nivå og formidle kunnskap om Kunsthøgskolens aktiviteter, verksemd og verdier.
Visjonen	Kunsthøgskolen i Oslo skal vere leiande innanfor utdanning av skapande og utøvande kunstnarar og designarar. Kunsthøgskolen skal både vere ein arena for nytenking og forvaltning av fagtradisjonar, og bidra til framtidig kunnskaps- og samfunnsutvikling. Internasjonalt samarbeid skal vere ein føresetnad for kvalitet både i utdanninga og i forskinga.
Kunsthøgskolens etos	Kunsthøgskolen i Oslo skal pregast av god samhandling, og vi skal gjere kvarandre betre. Vi skal utvikle gode transparente prosessar for kunnskapsbaserte avgjerder og prioriteringar. Kunsthøgskolen i Oslo skal leggje til rette for at profesjonelle oppfatningar og meiningar kan brytast mot kvarandre i eit stimulerande og konstruktivt samspel. På Kunsthøgskolen i Oslo verdset vi ulikskap, kritisk sans, ansvar og gjensidig respekt.

Our Social Mission

The Oslo National Academy of the Arts provides education and training for visual and performing artists and designers, conducts artistic research at the highest international level, and disseminates knowledge about the Academy's activities, operations and values.

The Vision

The Oslo National Academy of the Arts strives to maintain a leading position in the education of creative and performing artists and designers. The Academy is intended both as an arena for innovation within academic traditions, and as a future-oriented contributor to knowledge and social development. International cooperation is a prerequisite for quality, both in education and in research.

The Academy's Ethos

The Oslo National Academy of the Arts strives for constructive interactions which allow us to help each other develop and to better ourselves. We seek to develop transparent processes for knowledge-based decision-making and prioritisation. We aim to enable professional knowledge and ideas to collide in productive and stimulating ways. We value diversity, critical awareness, responsibility and mutual respect.

Fravær av mørke med 3. år bachelor skodespelfag
i samarbeid med koreograf Sylvi Fredriksen og
komponist Marius Holth. Teaterhøgskolen.

Styrets melding

Report from the Board

Styrets melding

2019

Kunsthøgskolen i Oslo fekk nytt styre i august 2019, og samtidig vart Måns Wrangé vald som ny rektor og Anne-Linn Akselsen som ny prorektor. Styret er generelt tilfreds med resultatene av arbeidet gjennom året og peiker på nokre resultatområde, milestolpar og utfordringar i 2019 – og på veg inn i eit nytt tiår.

Attraktiv, mangfaldig studiestad

Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) er ein attraktiv studiestad med gode søkjartal og motiverte studentar, som fullfører utdanningane på normert tid. Studentane rapporterer at dei er fornøgde med studietilbodet, undervisninga og rettleiinga, men at dei treng gode sosiale møteplassar på tvers av fagområda. Over 570 studentar frå 43 ulike nasjonar utgjer sentrum i det nokså mangfaldige skolesamfunnet vårt. Ved oppstarten hausten 2019 utgjorde andelen utanlandske studentar 35 % av dei nye studentane. 218 studentar fullførte sin grad i 2019, noko som er det høgaste talet nokon gong ved KHiO. Vi tilbyr 22 studieprogram på bachelor-, master- og doktorgradsnivå.

Studentane markerer seg ute

I 2019 markerte mange av studentane våre seg på topp i konkurransar, vann prisar, viste seg på viktige utstillingsarenaer og scener og fekk merksemd og omtale. Her nemner vi eit lite utval:

«Gull i Grasse – igjen! Det ble suksess også i år for studentene i klassisk ballett i Grasse», stod det på heimesida vår i desember. På Høstutstillingen i september deltok seks av dei noverande og nyleg uteksaminerte studentane, og ein av dei vann grafikkprisen på utstillinga. Årets studentpris frå Statsbygg gjekk til ein avgangsstudent i master design. Ein førsteårs masterstudent i medium og materialbasert kunst vann pris på Cairo Biennale. Masterstudentane ved avdeling kunst og handverk opna kunsten for eit større publikum og samarbeidde med Norges Blindforbund i avgangsutstillinga si.

Kunststudentane skal ut i ein arbeidsmarknad som er prega av sterk konkurranse, stor grad av frilans-verksemd og sjølvstendig næringsverksemd. Tett samarbeid med aktive og tidsrelevante kunstnarar er derfor svært viktig for oss. At studentar vann internasjonale og nasjonale konkurransar og prisar, er viktige indikatorar både på kvaliteten i rekrutteringa og utdanninga vår, men også på om vi har nødvendig relevans for samfunnet, arbeidsmarknaden og oppdragsgivarar.

Noregs første ph.d. i kunstnarisk utviklingsarbeid (Artistic Research)

I januar 2019 fekk Noreg sin første ph.d. i kunstnarisk utviklingsarbeid. Det skjedde på KHiO. Merete Røstad fullførte sin ph.d., «The Participatory Monument – Remembrance and Forgetting as Art Practice in Public Sphere». Ytterlegare fem kandidatar fullførte sin ph.d.-grad i 2019. Ein viktig strategisk milestolpe blei dermed nådd i 2019.

I desember tok høgskolelektor i pedagogikk ved KHiO, Heidi Haraldsen, sin ph.d. ved Noregs idrettshøgskole med tittelen «Thriving, Striving or Just Surviving?» om kostnadene ved resultatjag og perfektjonisme for unge talent som satsar mot toppen innanfor kunstfag og idrett.

Vi er ikkje berre opptekne av å «vinne prisar», men også av at prisen for å vere i toppen kan vere høg.

Kunstnarisk utviklingsarbeid og forskning

Fagområdet kunst ved KHiO omfattar design, opera, teater, dans, kunst og handverk og biletkunst. Vi er einerådande og har eit nasjonalt ansvar for metall- og smykkkunst, kunst i offentlege rom, klassisk ballett, jazzdans, koreografi, scenetekst, regi, kostymedesign og opera.

Kunsthøgskolen har ansvar for tre større prosjekt innan kunstnarisk utviklingsarbeid delfinansert med støtte frå Diku, Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høgare utdanning. Utover større eksternt finansierte prosjekt gjennomfører KHiOs fagtilsette kvart år ei lang rekke prosjekt innan kunstnarisk utviklingsarbeid og forskning. Dei fagtilsette er svært aktive innan sine fagfelt og inngår i faglege nettverk som er relevante for studietilboda på dei ulike nivåa. Fagavdelingane har ulike faglege delingsarenaer i tett samarbeid med sine ulike fagmiljø. I tillegg gjennomfører KHiO årleg ei kunstnarisk forskingsveke.

Utdanning

Kvalitetsforbetringar i UH-sektoren er høgt prioriterte på den politiske agendaen, og Kunsthøgskolen har arbeidd systematisk med eiga kvalitetsutvikling. Av kvalitetsrapportane for 2019 ser vi at studieporteføljen i stor grad er prega av tett fagleg oppfølging og held høg kvalitet frå rekruttering til uteksaminering. Vi har eit aktivt forhold til studieplanane og reviderer dei jamleg. I arbeidet med studieplanane har vi særleg vore opptekne av å gjere læringsmål, innhald og vurderingskriterium tydelege og å få samsvar mellom studieplan og det daglege utdanningsløpet. Det blir gjennomført årleg eigenevaluering av kvart enkelt program. Vi ser også at det står att arbeid med å få på plass eit system for merittering av framragande undervisarar og eit system for periodisk evaluering av studieprogram. Vi må også vidareutvikle systemet for vurdering av KUF-arbeidet. Dette arbeidet er sett i gang i 2020.

Formidling

Kunsthøgskolen er ein av Noregs viktigaste arenaer for visning av og diskusjon om kunst og samfunn. Ei mengd framsyningar, utstillingar, offentlege foredrag og debattar blir arrangerte her og gjer oss til ein dominerande institusjon for forskning og utdanning innanfor kunst. Kunstnarisk forskingsveke blei gjennomført for tredje gong, med positive tilbakemeldingar frå både eksterne og interne deltakarar. Omtrent femti fagtilsette og stipendatar frå Kunsthøgskolen og gjester frå inn- og utland deltok med offentlege presentasjonar, seminar, workshops, filmvisningar, konsertar, framsyningar og utstillingar i løpet av fire godt besøkte dagar.

Varslingsrutinar

Skolen gjorde seg krevjande erfaringar i 2018 med varsel om seksuell trakassering. 2019 har dreidd seg om å ferdigstille konkrete saker, utvikle system for handtering av saker og ikkje minst å sikre at studentar og tilsette er godt kjende med korleis det kan seiast frå om kritikkverdige forhold. Undersøkingar i 2019 viser at KHiOs tilsette og studentar er blant dei med høgast kjennskap til kva varslingsrutinar institusjonen har på området. KHiO hadde ingen varsel om seksuell trakassering i 2019.

På veg inn i eit nytt tiår

Kunsthøgskolen i Oslo blei etablert i 1996 og samla seg på Grünerløkka i 2010. Ser vi tilbake på det siste tiåret, har det å byggje organisasjonen, etablere nye mastergradar og etter kvart også ph.d.-graden, å bli vitskapleg høgskole og å styrkje både undervisning, forskning og formidling vore høgt prioritert. I same tiår har forventningane til kvalitet i høgare utdanning auka, strukturendringar har forandra institusjonslandskapet, og konkurransen om studentane har auka. Ved inngangen til 20-åra er Kunsthøgskolen i Oslo no den einaste sjølvstendige statlege vitskaplege kunsthøgskolen i Noreg. I det komande tiåret kjem nokre tema og utfordringar til å prege verksemda vår.

Det grønne skiftet

20-åra kjem i stor grad til å handle om å bidra til det grønne skiftet, både gjennom faga våre og i drifta av verksemda. Det må setjast mål og peikast ut ei retning for arbeidet.

Mangfald

Det er eit mål å rekruttere studentar og tilsette med eit mangfald av erfaringar og kompetanse. I dag har høgare utdanningsprogram retningslinjer for likestilling, mangfald og likebehandling. Men ofte vert emnet handsama som statistikk, når det i realiteten bør være eit perspektiv som gjennomsyrrer heile verksemda. I 2020 vert det sett i gong eit langsiktig strategisk arbeid med konkrete handlingsplanar for alt frå rekruttering til utdanningas undervisningsmetodar og innhald.

Internasjonalt samarbeid

Kunsthøgskolen har eit samarbeid med nokre av dei mest interessante kunsthøgskolane i Europa og Nord-Amerika. Neste år utvidar Kunsthøgskolen nettverket sitt til Afrika, Sør-Amerika og Asia, der vi alt har eit samarbeid med Japan.

Samarbeid med andre institusjonar

Samarbeid med andre institusjonar både fagleg og administrativt blir stadig viktigare for ein liten høgskole som vår. Kunsthøgskolen har eit breitt samarbeid med kunst- og kulturinstitusjonar i Noreg for utstillingar, framsynningar, felleskonferansar og foredrag o.a.

I 2019 formaliserte vi eit samarbeid med andre høgskolar i Oslo-området om felles studentombod og personvernombod, og dette samarbeidet legg vi vinn på å utdjupe på andre område.

Framtidige kunnskaps- og kompetansebehov handlar ikkje berre om tradisjonelle vitenskaplege fag, men også om kreative fag og kreative løysingar på nye utfordringar. I 20-åra blir nye samarbeidsflater med andre fag enn kunstfaga viktige for å bidra til utvikling av problemløysingsteknikkar og metodar.

Økonomisk situasjon og kapasitetsutfordringar

Å utvikle seg så raskt i løpet av kort tid skaper nokre utfordringar med å få kart og terreng til å passe saman.

Arealmangel er og kjem til å vere ei vesentleg utfordring. Dei spesialtilpassa lokala våre er flotte, men utforma på ei tid med færre studentar, andre undervisningsformer og til dels andre behov. Arbeidsplassar for tilsette er òg under betydeleg press. Bygningsstrukturen er lite fleksibel og kostbar å endre. I 2019 blei det gjennomført eit partssamansett arealprosjekt som skal danne grunnlag for strakstiltak og for ein campusutviklingsplan for høgskolen i notida og framtida. Styret vil vurdere framtidig arealbruk og økonomisk handlingsrom.

Tidsmangel er ei anna utfordring. Det er vanskeleg å finne tid nok til å rettleie master- og ph.d.-studentar og tid nok til eiga forskning. For å halde på og stadfeste vår posisjon som leiande fagmiljø må det finnast betre løysingar på korleis vi bruker tida til dei tilsette. Eit prosjekt med revidering av retningslinjer for arbeidsplanar blir sett i gang i 2020.

Ressursknappheit kjem i hovudsak av ABE-reforma, som samla sett har ført til ein direkte reduksjon i løyvingane på over 11 millionar kroner. Sidan husleige og lønn utgjer størsteparten av kostnadene våre, treffer rammekutta det faglege tilbodet og går ut over administrativ evne til å få til utvikling.

Eit anna viktig forhold er manglande finansiering av stipendiatstillingane, som jamstiller oss med andre universitet og høgskolar. Det reknar styret med er eit overgangsfenomen.

Vidare har vi utfordringar med reinvestering i verkstader og scener. Styret ser positivt på at det er løyvd fem millionar kroner ekstra til utstyr i 2020, men viser til søknad utanfor ramma som dokumenterer eit vesentleg meir-behov.

Styret er tilfreds med at Kunsthøgskolen i 2019 har oppnådd eit positivt årsresultat.

Oslo, 10. mars 2020

Måns Wrangé
rektor/styreleiar

Tiril Schrøder
fagleg representant

Heidi Haraldsen
fagleg representant

Christina Lindgren
vara fagleg representant

Trond Kasper Mikkelsen
teknisk-administrativ repr.

Guðmundur Helgi Arnarson
studentrepresentant

Lea Basch Opheim
studentrepresentant

Morten Gjelten
ekstern representant

Gunn Elin Bjørneboe
ekstern representant

Anna Lindal
ekstern representant

Per Magnus Finnanger Sandmark
ekstern representant

Report from the Board

2019

A new board for the Oslo National Academy of the Arts was constituted in August 2019, at the same time as a new rector, Måns Wrangé, and new prorector, Anne-Linn Akselsen, were elected. The board is generally satisfied with the results of this year's work and highlights certain areas, milestones and challenges in 2019, on the cusp of a new decade.

An attractive, diverse institution of higher learning

The Oslo National Academy of the Arts (KHiO) is an attractive institution of higher learning with good application figures and motivated students who complete their studies on time. The students report that they are happy with the programmes, teaching and supervisory work at KHiO, but that there is a need for good meeting spots across the various disciplines. A total of 570 students from 43 different nations are the core of our fairly diverse academic community. At the beginning of the academic year in autumn 2019, foreign students represented 35 per cent of the new students. In total, 218 students completed their degree in 2019, the highest number ever registered at KHiO. We offer 22 programmes at the Bachelor's, Master's and PhD levels.

KHiO students doing well abroad

In 2019 many of our students performed at the highest level in competitions, won prizes, were on display in important exhibition venues and on prestigious stages, and received attention and press coverage. A brief selection is presented here.

"Gold in Grasse – again! It was another successful performance this year in Grasse for the students of classical ballet," our homepage announced in December. In September, six of our current and recently graduated students participated in the traditional Autumn Exhibition, which is open to all artists in Norway, and one of them won the exhibition's prize for graphic art. This year's student prize from Statsbygg (the Norwegian Directorate of Public Construction and Property) was awarded to a graduating student from the Master's programme for design. A first-year Master's student in medium- and material-based art won a prize at the Cairo Biennale. For their graduation exhibition, the Master's students at the Art and Craft department exposed their works to a wider audience by collaborating with the Norwegian Association of the Blind and Partially Sighted.

The art students must enter a highly competitive labour market, where freelance work and self-employment are common. A close cooperation with active and currently relevant artists is therefore very important for us. That students win international and national competitions and prizes is an important indicator not only of the quality of our recruitment and teaching, but also of whether we have the necessary relevance for society, the labour market and employers.

Norway's first PhD in artistic research

In January 2019, the very first doctoral dissertation in artistic research in Norway was completed. This happened at KHiO, with Merete Røstad presenting her PhD “The Participatory Monument: Remembrance and Forgetting as Art Practice in the Public Sphere”. Another five candidates completed their PhD degree in 2019. An important strategic milestone was thereby achieved in 2019.

In December, Heidi Haraldsen, an associate professor in education/pedagogy at KHiO, took her PhD at the Norwegian School of Sport Sciences with a dissertation titled “Thriving, Striving or Just Surviving?”. The dissertation analysed how performance pressure and perfectionism affected young talents within the arts and sports whose goal is to reach the top of their field.

Our focus is on not only “winning prizes” but also on how the cost of being at the top may be high.

Artistic research

The discipline of art at KHiO includes design, opera, theatre, dance, art and craft, and fine art. We are the only institution of higher learning in Norway to offer programmes in metal and jewellery art, public art, classical ballet, jazz dance, choreography, stage writing, directing, costume design and opera, and we have a national responsibility in these areas.

KHiO is responsible for three larger projects related to artistic research, partly financed with support from Diku, Norwegian Agency for International Cooperation and Quality Enhancement in Higher Education. Besides larger externally financed projects, KHiO's academic employees each year realises several projects related to artistic research and academic work. Academic employees are active in their specific fields and is part of networks within their areas of expertise relevant for study programmes on different levels. The departments are engaged on several arenas and forums for collaborating with their different areas of academic work. In addition to this, KHiO each year implements a week focusing specifically on artistic research.

Teaching

Improving the quality of the higher education sector is a political priority in Norway, and KHiO has worked systematically on raising its own quality. From the quality reports for 2019, we see that the various programmes are largely characterised by close academic guidance and maintain a high level of quality from recruitment to graduation. We keep an active eye on the curricula, revising them on an ongoing basis. The primary focus in the work on the curricula has been to clarify their learning outcomes, content and assessment criteria and to make sure they reflect the daily reality of the education at the school. Each individual programme is assessed annually. We also see that work remains to be done to implement a system for evalu-

ating and awarding especially esteemed educators and lecturers based on scientific merits. We also have to establish a system for periodically assessing our programmes and that we must continue to develop our system for assessing artistic research. This work was instigated in 2020.

Popularisation

KHiO is one of Norway's premier venues for exhibiting and discussing art and society. Many performances, exhibitions, public lectures and debates are organised here and make us the premier institution for art research and education in Norway. The third edition of the Artistic Research Week was held in 2019, with positive feedback from both external and internal participants. Around fifty academic staff and research fellows from KHiO, as well as guests from Norway and abroad, participated in public presentations, seminars, workshops, film screenings, concerts, performances and exhibitions during four well-visited days.

Whistle-blowing procedures

The Academy experienced a difficult time in 2018 following reports of sexual harassment. 2019 has been about finalising the processing of specific cases, developing systems for how to process cases, and not least ensuring that students and staff are familiar with how to report instances of wrongdoing. Surveys conducted in 2019 show that within the higher education sector, KHiO's staff and students are among those who are most familiar with their institution's whistle-blowing procedures. KHiO received no reports from whistle-blowers about sexual harassment in 2019.

Into a new decade

The Oslo National Academy of the Arts was founded in 1996 as a merger between five national art academies that subsequently agglomerated in the Grünerløkka district in 2010. Looking back at the last decade, areas of high priority included building the organisation, establishing new Master's programmes and subsequently also the PhD programme, becoming accredited as a specialised university institution (vitenskapelig høyskole) and strengthening the areas of teaching, research and popularisation. During this same decade, the expectations to quality in higher education have risen, structural changes have transformed the institutional landscape, and competition for students has increased. At the dawn of the 2020s, the Oslo National Academy of the Arts is now the only independent specialised university institution in the arts in Norway. Over the decade to come, certain themes and challenges will inform our activities.

The green shift

The 2020s will largely be about contributing to the so-called green shift (det grønne skiftet, that is the realignment in Norwegian public policy towards greener and more eco-friendly alternatives), both in our academic disciplines and in the running of the school itself. Goals must be set, and a direction for the work must be outlined.

Diversity

Recruiting students and employees with a diverse range of experiences and skills is something KHiO is working towards achieving. Programs for higher learning have guidelines aimed at achieving equality and diversity. This, however, is often reduced to statistics, when in reality, it is something which should permeate the perspective and thinking of the entire institution. In 2020, a strategic, long-term work was set in motion with specific plans for recruitment, lecture methods and content in this respect.

International cooperation

KHiO has a cooperation with some of the most interesting academies in Europe and North America. Next year, KHiO will expand its network to include Africa, South America and Asia, where we already have a cooperation with Japan.

Cooperation with other institutions

Cooperation with other institutions, both academically and administratively, will become ever more important for a small academy such as ours. KHiO cooperates broadly with art and culture institutions in Norway to organise exhibitions, performances, joint conferences, lectures, etc.

In 2019 we formalised a cooperation with other academies and colleges in the Oslo area concerning a joint student ombudsman and a privacy ombudsman, and we are striving to expand this cooperation to include further areas.

In the future, the need for knowledge and skills will not just be a matter of traditional university disciplines, but also be about creative disciplines and finding creative solutions to new challenges. In the 2020s, new forms of cooperation with other disciplines than the arts will be instrumental in developing problem-solving techniques and methods.

Financial situation and capacity challenges

Developing so quickly over such a brief span of time creates a few challenges in getting theoretical plans to match the reality on the ground.

A dearth of space is and will continue to be a major challenge. Our specially adapted premises are superb, but they were designed during an era with fewer students, other modes of teaching and somewhat different needs. The staff's workspace is also under pressure. The building structure is fairly inflexible and would be expensive to remodel. In 2019 a building layout assessment project was carried out by a panel of KHiO's leadership and staff. This project will serve as the basis for emergency measures and for developing a campus plan for both the current and future school. The board will evaluate how the campus area is to be utilized effectively in the future, and the economic framework for this work.

A scarcity of time is another challenge. It is hard for the academic staff to find enough time to supervise Master's and PhD students and to do their own research. In order to maintain and confirm our position as a leading academic community, better solutions must be found for how we use the staff's time. A project that will revise the guidelines for work plans will be launched in 2020.

A scarcity of resources is largely down to the ABE reform (Avbyråkrattiserings- og effektiviseringsreformen), a governmental reform to reduce bureaucracy and increase efficiency, which in total has led to a direct reduction in public funding by over NOK 11 million (€ 1.1 million). Since rent and salary represent the lion's share of our expenses, these budget cuts affect our academic programme and our administrative ability to stimulate development. Another noteworthy aspect is the lack of financing for the research fellow positions, which is also experienced by other universities and academies. The board assumes this is a passing phenomenon.

Further, we have challenges with reinvesting in workshops and stages. The board looks positively at the allocation of an additional NOK 5 million (€480,000) for equipment in 2020, but refers to the supplementary application, which documents a sizeable additional need.

The board is satisfied that KHiO had a net profit in 2019.

Nasim Iranpour Mashak *Poetics of the Wind*, Kunstakademiets avgangsutstilling master 2019 på Kunstnernes hus.

Introduksjon til verksemda med hovudtal

Introduction to the Organisation
and Main Numerical Data

Nøkkeltal for verksemda

Studentar

571

Dans	90	Kunstakademiet	104
Design	163	Operahøgskolen	21
Kunst og handverk	147	Teaterhøgskolen	46

Kjønnsfordeling studentar

68,7 % kvinner 31,3 % menn

Uteksaminerte studentar

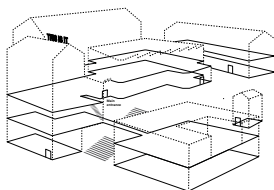
218

Utanlandske studentar

Bygningsmasse

43 000 m²

Studieprogram

22

Årsverk

Faglege årsverk	99
Tekniske og administrative årsverk	103

Studentar per lærar

5,8

Gjestelærarar

rundt 900

Statsløyving

359,5 mill. kr

Driftskostnader

38,6 %

Lokale: Husleige, drifts-
avtale og energi
142 938 000 kr

0,4 %

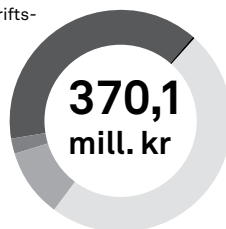
Varekostnader
1 345 000 kr

2,3 %

Avskrivingar
8 434 000 kr

10,1 %

Andre driftskostnader
37 651 000 kr

48,5 %

Lønskostnader
179 744 000 kr

Visjon

Kunsthøgskolen i Oslo skal utdanne utøvande og skapande kunstnarar og designarar, drive kunstnarisk utviklingsarbeid og forskning på høgt internasjonalt nivå og formidle kunnskap om KHiOs aktivitetar, verksemd og verdier. Målet er å vere leiande innanfor utdanning av skapande og utøvande kunstnarar og designarar. KHiO skal både vere ein arena for nytenking og forvaltning av fagtradisjonar, og bidra til framtidig kunnskaps- og samfunnsutvikling. Internasjonalt samarbeid skal vere ein føresetnad for kvalitet både i utdanninga og i forskinga.

Utdanning

Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) er landets største statlege utdanningsinstitusjon for kunstnarar og designarar. KHiO er ein sterkt spesialisert institusjon som tilbyr utdanningar på bachelor- og masternivå innanfor fagfelte biletkunst, kunst og handverk, design, dans, teater og opera.

KHiO er akkreditert som vitskapleg høgskole med eit eige ph.d.-program i kunstnarisk utviklingsarbeid.

I studieåret 2019-2020 var det 571 studentar ved KHiO. 200 studentar fullførte års-, bachelor- og masterstudiar og 18 fullførte utdanning i praktisk-pedagogisk utdanning (PPU). 6 fullførte doktorgradsstudium.

- Kunstakademiet tilbyr utdanning i biletkunst.
- Kunst og handverk tilbyr utdanning innan fagområda tekstil, grafikk og teikning, keramikk, kunst og offentlege rom, samt metall og smykke-kunst.
- Design tilbyr utdanning i grafisk design, illustrasjon, klesdesign, kostymedesign, interiørarkitektur og møbeldesign.
- Dans tilbyr utdanning i klassisk ballett, samtidsdans og jazzdans, koreografi og dans i tillegg til PPU i dans og teater.
- Teaterhøgskolen tilbyr utdanning i skodespelarfag og regi og teater med mogleg fordjuping i skodespelarfag, regi, scenetekst, dramaturgi og scenografi.
- Operahøgskolen tilbyr utdanning for operasongarar med stor vekt på sceniske produksjonar. Utdanninga skjer i samarbeid med Noregs musikkhøgskole og Den Norske Opera & Ballett.

Organisasjon

Kunsthøgskolen har om lag 100 fagleg tilsette. Desse er hovudsakleg i åremålsstillingar for ein periode på seks år. I tillegg tilfører årleg rundt 900 gjestelærarar spisskompetanse til ulike delar av undervisninga.

Av dei om lag 100 administrativt tilsette har mange sitt daglege arbeid ved scener og verkstader. Personalet er ofte kunstnarleg utdanna. Dei legg til rette for undervisninga og studentanes sjølvstendige arbeid. I tillegg finst viktige interne funksjonar med fast tilsette for drift og reinhald av den store bygningsmassen.

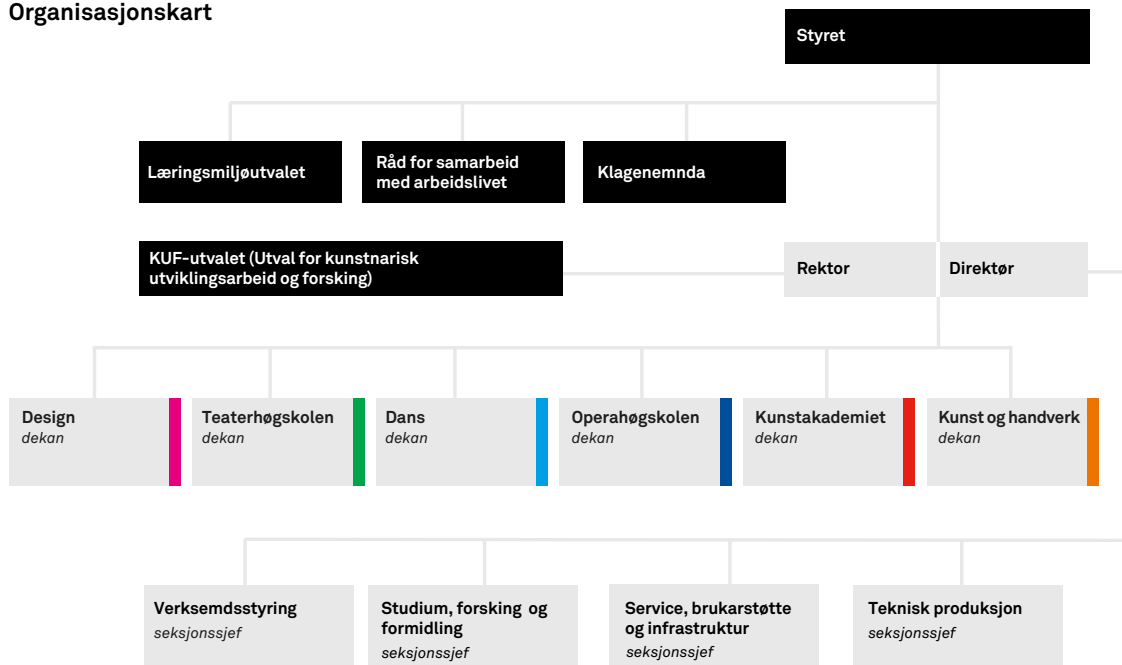
Kunsthøgskolen i Oslo er ein vitskapleg høgskole og eit statleg forvaltingsorgan med særskilde fullmakter under Kunnskapsdepartementet. Institusjonen har eit styre med valt rektor som styreleiar og delt leiing mellom rektor og direktør, jf. UH-lovas § 10. Styret har fire eksterne representantar, fire valt av dei tilsette og to valt av studentane. Den faglege verksemda er organisert i seks avdelingar med tilsette dekanar og til støtte for den faglege verksemda finst ein fellesadministrasjon med fire seksjonar med tilsette seksjonssjefar. Høgskolen har fleire interne utval.

Måns Wrange er rektor, valt for perioden 2019—2023 med Anne Linn Akselsen som prorektor. Dei avløyste Jørn Mortensen som rektor og Merete Lingjærde som prorektor.

Annemarie Bechmann Hansen er direktør, tilsett i åremål for perioden 2016—2022.

Styret vedtok å halde fram med ei ordning med valt rektor og tilsett direktør. Den nye rektoratsperioden er i fire år frå 1. august 2019. Frå same tidspunkt oppnemnde Kunnskapsdepartementet nye representantar til styret for komande fireårsperiode og det vart valt nye representantar til styret for tilsette og studentar. Studentane sine representantar står på val kvart år i samband med semesterstart.

Organisasjonskart

Lokale og fasilitetar

KHiO held til ved Akerselva på Grünerløkka i Oslo. Her leiger høgskolen 43.000 m2 brutto i den ombygde Christiania Seilduksfabrikk som nå er tilhaldsstad for studentar, fagpersonale og administrasjon.

Undervisninga er både teoretisk og praktisk retta. Ein svært viktig del av studentanes utdanning til profesjonelle kunstnarar er å utvikle og prøve ut kunsten i møte med publikum. Som støtte til dette har KHiO eit unikt tilbod med scener, prøvesalar, galleri, atelierplassar, verkstader og bibliotek.

Til støtte for scenekunstutdanninga finst ni scener av ulik storleik og funksjon. Hovudscenen har orkestergrav og seteplass for 200 personar, og dei andre scenene varierer i storleik med mellom 50 og 150 publikumsplassar.

Avdelingane for dans, opera og teater har prøverom, spesialverkstader og fagfolk for produksjon av scenografi (metall, tre, målarisal og rekvisittar), lyd, lys og kostymer.

Til støtte for den visuelle kunst- og designutdanninga finst verkstader, atelierplassar og større og mindre gallerirom. Verktader, spesialutstyr og prosjektrum er sentrale for undervisning og forskning for desse fagområda:

- Tekstil med vev, stofftrykk, saum og strikk
- Analoge og digitale mediar med film, fotostudio, black box, printshop og dForm, samt utstyrslder
- Tre med grovverkstad og modell og prototype, og CNC (høgpresisjons skjære- og slipemaskiner)
- Grafikk med publisering (bokbinderi, boktrykk, risograf, blysats), silke-trykk, litografi/høgtrykk og djuptrykk
- Metall med gullsmedarbeidsplassar, smie og sveiserom og verkstader for plaststøyp og metallstøyp
- Keramikk og form
- Rom og lys med romlaboratorium, black box, prosjekttorg og byggetorg

Kunsthøgskolens bibliotek er landets største kunstfaglige høgskolebibliotek og formidlar relevant litteratur, film og musikk — fysisk og digitalt — til høgskolens studentar og tilsette. Biblioteket er også ope for eksterne brukarar.

KHiO eig Atelierhuset i Arcueil, ein liten kommune sør for Paris. Huset er ope for kortare studie- og arbeidsopphald for studentar og personale ved KHiO.

Key numbers for the organisation

Students

571

Academy of Dance	90	Academy of Fine Art	104
Design	163	Academy of Opera	21
Art and Craft	147	Academy of Theatre	46

Gender distribution students

68,7 % women 31,3 % men

Graduated students

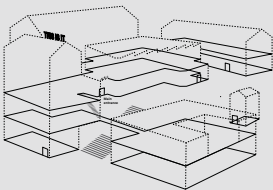
218

Foreign students

Campus

43 000 m²

Study programmes

22

Staff

Staff members	99
Technical and administrative staff members	103

Students per teacher

5,8

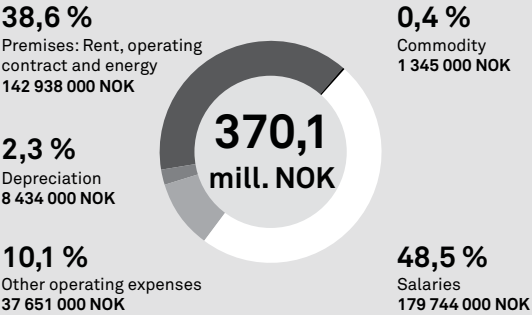
Guest teachers

about 900

State subsidies

359,5 mill. NOK

Operating expenses

Oslo National Academy of the Arts (KHIO) provides education and training for designers and visual and performing artists. It conducts artistic research at the highest international level, and disseminates knowledge about its activities, operations, and values. The goal is to be a leading institution in the field of education for designers, visual artists, and performing artists. KHIO is intended to be both an arena for innovation within academic traditions, and a future-oriented contributor to knowledge and social development. International cooperation is a prerequisite for quality, both in education and in research.

Education

KHIO is Norway's largest national educational institution for artists and designers. Highly specialized, it provides education at the bachelor and master level in the fields of fine art, art and craft, design, dance, theatre, and opera.

In 2018, KHIO gained accreditation as a specialized university institution with its own PhD programme in artistic research.

In the academic year 2019–2020, KHIO had 571 students. Of these, 200 completed either a one-year, bachelor, or master study programme, and 18 completed practical pedagogical training. 6 PhD candidates defended their thesis.

- The Academy of Fine Art offers education in visual art.
- Art and Craft offers education in the fields of textiles, fine art printing and drawing, ceramics, art and public space, and metal and jewellery art.
- Design offers education in graphic design, illustration, clothing design (fashion), costume design, and interior architecture and furniture design.
- The Academy of Dance offers education in classical ballet, contemporary and jazz dance, choreography and dance, and practical pedagogical training in dance and theatre.
- The Academy of Theatre offers education in acting, directing and theatre, with the possibility to specialize in acting, directing, stage text, dramaturgy, and scenography.
- The Academy of Opera offers education for opera singers, with emphasis on staged productions. Instruction is provided through collaboration with the Norwegian Academy of Music and The Norwegian Opera and Ballet.

Organisation

KHIO has about 100 professional staff members (teachers), most of whom have a six-year contract. In addition, there are, every year, about 900 guest teachers who contribute to various parts of the education on offer.

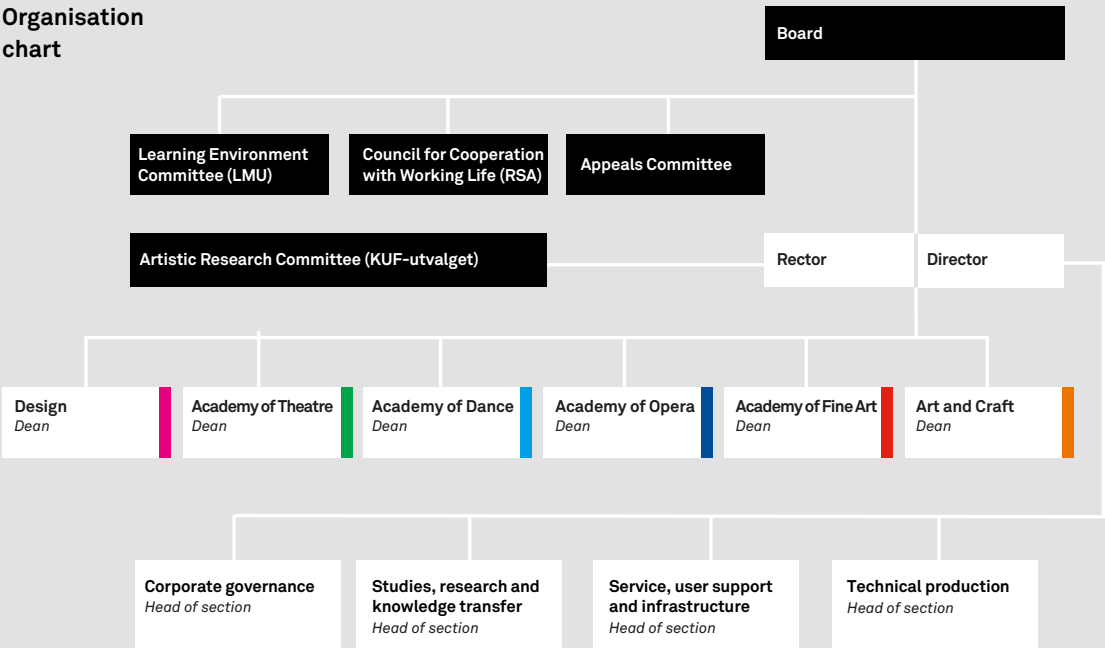
Of the approximately 100 administrative and technical staff members, 30 work on a daily basis in workshops and stages. These personnel often hold degrees in art. They facilitate the teaching and the students' independent work. In addition, there are important internal functions relating to running, maintaining and cleaning the large building complex. About 50 administrative staff members work with study programmes, research and communication / mediation.

KHiO is a specialized university institution and a national administrative body with special empowerment subject to the Ministry of Education and Research. It has a board of directors with an elected rector who is the chair. The board meetings are jointly led by the rector and the director (see UH-lov § 10). The board consists of four external representatives, five representatives chosen by the school's staff, and two representatives chosen by the student body. The subject areas which the school offers instruction in, are organized into six departments / academies, each with a dean. To support the study programmes in the subject areas, there is a joint administration that is divided into four sections, each with its own section leader. KHiO also has several internal committees.

Måns Wrangé is rector and Anne Linn Akselsen is prorector, both are elected for the period 2019–2023. Annemarie Bechmann Hansen is director, appointed on contract for the period 2016–2022.

The board chose to continue the arrangement whereby the rector is elected and the director is appointed. The new rectorate period began at the start of the fall semester in 2019. A new board of directors was also elected.

Organisation
chart

A new organizational structure for administrative support functions was adopted, effective as of August 2018. These functions are now organized into four sections: (i) Section for Corporate Governance, (ii) -Section for Technical Production, (iii) Section for Studies, Research and Knowledge Transfer, and (iv) -Section for Service, User Support and Infrastructure.

Premises and facilities

KHiO is located alongside the river Akerselva, in Oslo's Grünerløkka neighbourhood. It rents 43,000 m² of space in the renovated factory Christiania Seilduksfabrikk. The old building is thus the 'second home' for students, professional staff, and administrative personnel.

The teaching is both theoretically and practically oriented. A very important part of the students' training to become professional artists is to develop and test their art through encounters with the public. To this end, KHiO offers a unique assortment of theatre stages, rehearsal rooms, an art gallery, artist studios, technical workshops, and a library. To support the study programmes in the performing arts, there are nine theatres. The main theatre has an orchestra pit and seating for 200. The others vary in size and can seat 50 to 150 people.

The academies for dance, opera, and theatre have rehearsal rooms, specialized workshops, and professional staff for the production of scenography (metal, wood, painting room, and props), sound, light, and costumes.

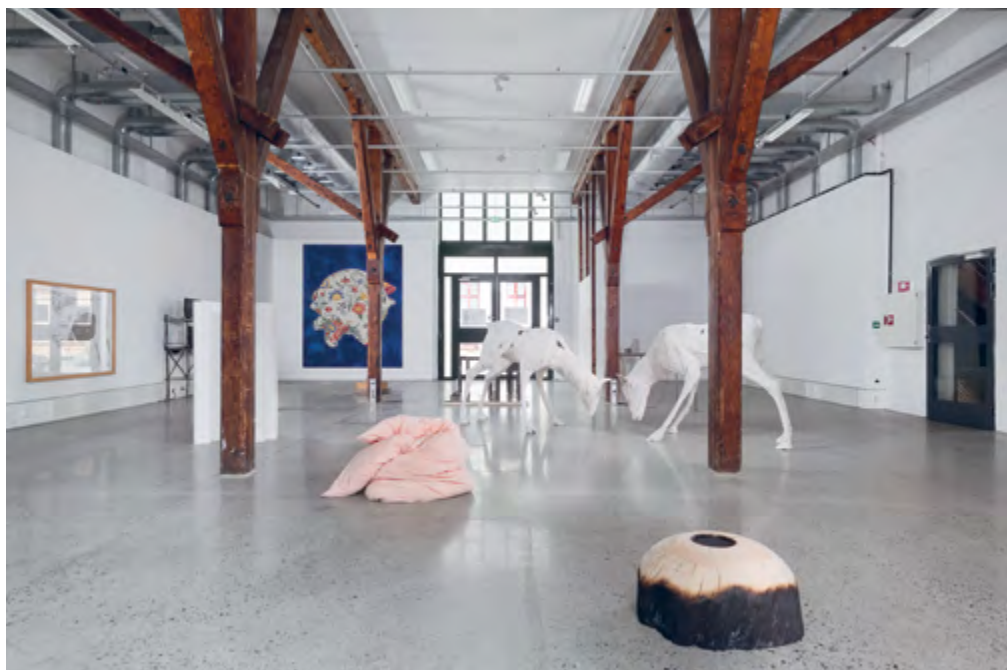
To support the teaching in visual art and design, there are workshops, studios, and larger and smaller gallery spaces. The workshops and specialized equipment are for the following subject areas:

- Textiles, with weaving, screen printing, sewing, and knitting
- Analogue and digital media, including film, a photo studio, black box, print shop and dForm, plus equipment storage space
- Wood, with a carpentry workshop for rough and/or large projects, building models and prototypes; a CNC (Computer Numerical Control) workshop (high-precision machines for cutting and polishing)
- Printing, with publishing equipment (bookbinding, book press, Risograph, lead type), screen printing, lithography, relief printing, and intaglio
- Metal, with work-stations for goldsmithing, a smithy and welding room, and workshops for casting in plastic and metal
- Ceramics and form
- Space and light, with a space lab, black box, project- and building space

KHiO's library is Norway's largest art-school library, offering relevant literature, films, and music – physical and digital – for the benefit of students and staff. The library is also accessible to external users.

KHiO owns the studio house Atelierhuset, in Arcueil, a small municipality south of Paris. The house is available to KHiO students and staff who want to use it for relatively short periods of study and studio work.

Kunsthøgskolen i Oslo har mange gallerirom til visninger av studentarbeid, og heile 9 profesjonelt utstyrte scener til visning av scenekunst. Høgskolen har og nokre av Europas mest avanserte verkstader.

KHiO has several galleries for viewings of student work, and nine professionally equipped stages for theater, opera and dans. KHiO also has some of the most advanced workshops in Europe.

Kunsthøgskolen i Oslo har mange gallerirom til visningar av studentarbeid, og heile 9 profesjonelt utstyrte scener til visning av scenekunst. Høgskolen har og nokre av Europas mest avanserte verkstader.

KHiO has several galleries for viewings of student work, and nine professionally equipped stages for theater, opera and dans. KHiO also has some of the most advanced workshops in Europe.

Jens Martin Hartvedt Arvesen *Solo dance with 4 LEDs*.
Avgangsprosjekt i master dans, avdeling dans.

Årets aktiviteter og resultat

Resultat etter nasjonale styringsparametrar

Resultat etter Kunsthøgskolens styringsparametrar

Status for oppfølging av utviklingsavtalen

Resultat etter nasjonale styringsparametrar

Kunnskapsdepartementet har fastsett nasjonale resultatindikatorar for kvalitet i utdanninga, jf. orientering om statsbudsjettet 2019 for universitet og høgschoolar. Resultatindikatorane er delt inn i fire sektormål:

1. Høg kvalitet i utdanning og forskning
2. Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling
3. Kandidattal
4. Effektiv, mangfaldig og solid høgare utdanning og forskingssystem

Sektormåla vert meldt inn, og er tilgjengelege, i databasen med statistikk for høgare utdanning, DBH.

Sektormål 1 Høg kvalitet i utdanning og forskning	2015	2016	2017	2018	2019
Andel bachelorkandidatar som gjennomfører på normert tid	86,09	78,63	77,19	69,92	69,42
Andel mastergradskandidatar som gjennomfører på normert tid	85,71	79,03	76,84	77,78	83,91
Skår på korleis studentane oppfattar studiekvaliteten	4,29	4,13	4,18	3,85	4,14
Fagleg tidsbruk (timar) per veke blant heiltidsstudentar	49,4	44,35	44,02	49,23	48,32
Andel utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+ av totalt tal studentar	1,32	1,47	2,5	2,97	4,73
Andel mastergradskandidatar sysselsett i relevant arbeid eit halvt år etter fullført utdanning	70,83	-	76,47	-	-

Kunsthøgskolen har svært gode resultat knytt til gjennomstrøyming på bachelor- og masternivå, samanlikna med det nasjonale gjennomsnittet.

Det er ei god utvikling i andelen utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+, men det er framleis mogleg å auke nivået. Det er inngått avtalar med fagleg relevante samarbeidspartnarar, og KHiO vil arbeide for at eit aukande tal studentar og tilsette får utbytte av desse avtalane.

Sektormål 2 Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling	2015	2016	2017	2018	2019
Bidragssinntekter frå Forskingsrådet per fagleg årsverk	0	0	0	0,3	0
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per fagleg årsverk	26,2	8,86	10,26	35,78	76,54

I høve til andre bidrags- og oppdragsinntekter, er Kunsthøgskolen i ei slags institusjonell særstilling i UH-sektoren. Svært mykje av institusjonens fagportefølje er «frikunst» der KHiO utdannar til utøvande yrke. Det er også historiske og kunstfilosofiske tradisjonar for kunstens autonomi i høve til økonomiske eller politiske interesser.

Sektormål 3, kandidattal	2015	2016	2017	2018	2019
Årsstudium, bachelor og mastergrad	188	165	192	169	200
PPU	10	11	16	18	18
Kandidattal samla:	198	176	208	187	218

Kunsthøgskolens produksjon av kandidatar har svingingar som i hovudsak skuldast at nokre av studieprogramma er sykliske med opptak kvart andre eller tredje år. Det speglar seg att i produksjon av kandidatar som varierer litt frå år til år.

KHiO tok opp 20 søkjarar til studieprogramma i praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) i dans og teater i 2019. Kandidatmålet for PPU inngår i samla kandidattal og dei vurderingane som er gjort under sektormål 1, 2 og 4.

Sektormål 4 Effektiv, mangfaldig og solid høgare utdanningssektor og forskningssystem	2015	2016	2017	2018	2019
Tal studiepoeng per fagleg årsverk	343,16	334,86	327,32	324,3	350,43
Andel kvinner i dosent- og professorstillingar	40,83	46,24	47,31	44,61	47,95
Andel midlertidig tilsette i undervisnings- og forskarstillingar	2,86	4,43	4,95	8,62	4,39

Prosentdelen midlertidige tilsette vert rekna ut frå tal årsverk. Frå 2015 er åremålsstillingar ikkje telt som midlertidige, jf. dokumentasjon av datauttak for nasjonale styringsparametre.

Resultat etter Kunsthøgskolens styringsparametrar

Kunsthøgskolen i Oslo fastset eigne styringsmål for den faglege og administrative verksemda.

Strategisk plan 2017–2022 definerer fire målområde:

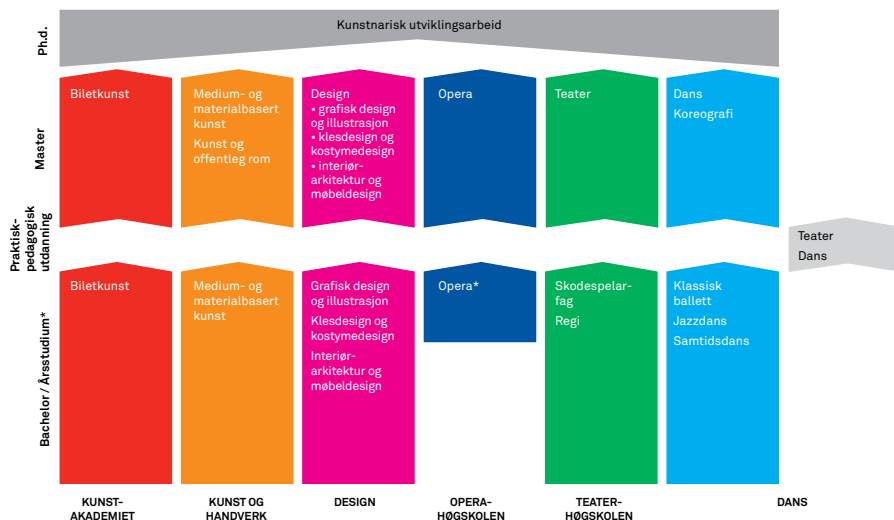
Studentane – morgondagens kunstnarar og designarar
Kunstnarisk utviklingsarbeid – den nye kunnskapen
Til stades i verda
Ein transparent, attraktiv og dynamisk organisasjon

Studentane – morgondagens kunstnarar og designarar

Strategisk plan 2017–2022 fastset følgjande mål:

- tiltrekkje oss høgt kvalifiserte studentar med eit mangfald av kulturelle og kunstnariske erfaringar
- utdanne spesialiserte, sjølvstendige og reflekterte bachelorkandidatar
- vidareutvikle masterutdanningar som gir fordjupingsmoglegheiter, og som hentar perspektiv og impulsar frå breidda i Kunsthøgskolens fagfelt
- etablere eit doktorgradsprogram for kunstnarisk utviklingsarbeid, åleine eller i partnerskap
- ha eit samspel mellom stipendiatane og undervisninga ved å etablere 4-årige stipendiatstillingar
- ta ei aktiv rolle i heile utdanningsløpet innanfor våre fagområde
- auke kvaliteten i utdanninga gjennom å vidareutvikle pedagogiske metodar og vurderingsmetodar, gjennom bruk av nasjonale og internasjonale fagfellevurderingar og gjennom utveksling av studentar og lærarar
- sikre status som senter for framståande utdanning
- tilby eit læringsmiljø der studentane utviklar seg profesjonelt og personleg

Kunsthøgskolen i Oslo tilbyr 22 studieprogram. 10 studieprogram er på bachelornivå og 8 studieprogram på masternivå, i tillegg til 1 årsstudium og 2 studieprogram innan praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) og 1 doktorgradsprogram. Nokre av masterstudia har berre opptak annakvart eller tredjekvart år.

Års, bachelor- og masterstudium

Utdanningstilboda er gjort kjent via nettside, nyheitsbrev og sosiale media i tillegg til DM (direct mail) til skolar og kontaktpersonar i adresseregisteret. KHiO inviterer framtidige søkjarar og alle interesserte frå kunstbransjen på besøk til Åpen dag der alle avdelingane tilbyr eit mangfald av aktivitetar og studentguidar har omvisingar.

I samband med opptak vert det gjennomført omfattande opptaksprosessar der søkjarane må gjennom praktiske opptaksprøver.

I studieåret 2018/2019 fullførte totalt 218 kandidatar. Andelen studentar som gjennomfører på normert tid er blant den beste i heile UH-sektoren og ligg høgt over gjennomsnittsverdien for sektoren. På bachelorutdanningane er det 69,42 % som fullfører på normert tid, (mot 48,83 % i sektoren), og på masterutdanningane er det 83,91 %, (mot 54,59 % i sektoren). Det er få kandidatar som stryk og graden av tilfredsheit og motivasjon er høg blant studentane. Resultat frå studentbarometret viser at studentane ved kunstutdanningane har høg fagleg tidsbruk samanlikna med studentar ved andre utdanningar i landet.

Studieprogramma har tett fagleg oppfølging. I kvalitetsarbeidet er det arbeidd med å tydeleggjere læringsmål, innhald og vurderingskriterium for å få betre samsvar mellom studieplan og dagleg utdanningsløp. Det er eit mål at fagmiljøet ved det enkelte studieprogrammet er samansett slik at dei tilfredsstiller krava til førstekompetane. Det er oppretta programråd som deltek aktivt i kvalitetsarbeid og avdelingane har ei årleg evaluering av kvart enkelt studieprogram.

Kvalitetsrapporten viser gjennomgåande tett fagleg oppfølging av læringsmiljø både når det gjeld studentanes fysiske og psykososiale læringsmiljø. Det er likevel også registrert avvik ved periodisk evaluering av studieprogram, og vurdering av fagtilsettes KUF-arbeid, som det skal arbeidast vidare med.

Avdeling dans søkte om status som senter for framragande utdanning med prosjektet REDE (Reliances and Ethics in Dance Education). Søknaden fekk god tilbakemelding, men kom ikkje til andre vurderingsrunde.

Utteksling

Dei fleste studentar og lærarar som dreg på utveksling gjer det finansiert gjennom Erasmus+ i Europa. KHiO er blant dei tre institusjonane i Noreg som har hatt høgaste vekst i bruken av Erasmus+ i Europa-midlar i programperioden 2014-2019. I 2017-2018 blei det brukt 50 309 €, medan det i 2018 vart brukt 83 024 €. Veksten har vore høgast på utveksling av teknisk-administrativt personale.

Andel kandidatar på bachelor- og masterprogramma med utveklingsopphald på minst 3 månader i graden er på 9,9 % i 2019, mot 9,8 i 2018, og eit stykke unna Bologna-erklæringas mål om 20 %. Det er stor variasjon mellom studieprogramma. I tillegg får studentar på nokre program internasjonal erfaring gjennom kortare opphald gjennom Nordplus og Utforsk.

Doktorgradsprogram

Doktorgradsprogram i kunstnarisk utviklingsarbeid innan fagområdet kunst vart oppretta i februar 2018. Den nye ph.d.-graden byggjer på femten års erfaring med det nasjonale stipendiatprogrammet, og gjev utøvande og skapande kunstnarisk verksemd ein rettmessig plass i det høgare utdannings- og forskingssystemet, og anerkjenner kunstfagas sjølvstendige bidrag til kunnskapsproduksjonen.

KHiOs aktive stipendiatar i det nasjonale programmet vart, etter individuell søknad og vurdering, overført til det nye doktorgradsarbeidet.

Fagområdet kunst omfattar biletkunst, dans, design, kunst og handverk, opera og teater. Kunstutøvinga skal stå i sentrum for doktorgradsarbeidet, følgt av ein refleksjon som gjer det mogleg for andre å ta del i den arbeidsmåten og innsikta som det kunstnariske utviklingsarbeidet genererer.

I 2019 er den faglege oppfølginga styrkt med at stipendiatane har ei midtvegsevaluering. I doktorgradsprogrammet er det stipendiatforum ein gong i månaden og frå 2020 er det planlagt semestervise rettleiarsamlingar.

6 stipendiatar disputerte:

Merete Røstad: The Participatory Monument – Remembrance and Forgetting as Art Practice in Public Sphere

Silje Aker Johnsen

Katrine Køster Holst: Mineraler og naturfenomener – en regelbasert utforskning for å utvikle kunstneriske uttrykk

Silje Anker Johnsen: En søken etter en utvidet fysisk tolkning av vokal samtidsmusikk og av opera

Ane Thon Knutsen: En egen trykkpresse

Liv Bugge: The Other Wild: touching art as confrontation

Ingrid Midgard Fiksdal: Affective Choreographies

Røstad vart den første i Noreg som fekk tildelt graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnarisk utviklingsarbeid. Ved utgangen av året var det 26 stipendiatar i programmet. Det er vedteke å ha ei opptaksramme på 6 nye stipendiatar kvart år.

Studentmedverknad

Som offentlig utdanningsinstitusjon med studentar frå både inn- og utland legg KHiO stor vekt på å ha ein høg grad av brukarmedverknad frå studentane.

Studentundersøkinga er det viktigaste enkelttiltaket for å vurdere brukarmedverknad og om studentane er nøgd med kvaliteten på utdanninga og dei tekniske og administrative tenestene. KHiO deltek også i Studiebarometeret som er ei felles undersøking for heile UH-sektoren. Studiebarometeret er også ei kjelde til informasjon om brukarmedverknad.

KHiO-studentane scorar nokså likt landsgjennomsnittet i resultata frå den nasjonale undersøkinga. Dei er gjennomgåande godt nøgde med studietilbodet, men etterlyser meir opplæring i bruk av digitale verktøy og program. KHiO-studentane kjem på andreplass i landet når det gjeld kor mykje tid dei brukar på studia.

I den interne undersøkinga melder også studentane at dei er godt nøgde med studietilbod, undervisning og rettleiing, men opplever at det er få gode felles møteplassar med studentar frå andre fagområde.

Studentundersøkingane er ein viktig del av kvalitetssystemet på KHiO og navet i studenttilbakemeldingar. Oppfølging og tiltak vert drøfta i læringsmiljøutvalet og avdelingane lagar handlingsplanar for korleis funna bør følgjast opp. Handlingsplanane inngår i den årlege kvalitetsrapporten for KHiO.

KHiO har, saman med fem andre høgskolar, etablert ei felles ordning med studentombod. Kunsthøgskolen i Oslo, Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, Lovisenberg diakonale høgskole, Bjerknes Høgskole, Politihøgskolen og Noregs musikkhøgskole finansierer ei full stilling som inngår som ein del av studentombodstenesta ved Universitetet i Oslo. Dette er ei løysing som gjev studentombodet eit større fagmiljø og KHiO sine studentar eit betre tilbod.

Kunstnarisk utviklingsarbeid – den nye kunnskapen

Strategisk plan 2017–2022 fastset følgjande mål:

- gjere Kunsthøgskolens mange, spisse forskingsfelt og forskingsmiljø tydelege og synlege
- utvikle Kunsthøgskolens fagfelt gjennom strategisk bruk av forpliktande partnerskap med forskingsmiljø nasjonalt og internasjonalt
- definere kvalitet og standardar innanfor kunstnarisk utviklingsarbeid
- styrkje rektoratet med ein viserektor for kunstnarisk utviklingsarbeid og forskning
- vidareutvikle attraktive arenaer for deling og utvikling av kunstnarisk utviklingsarbeid
- auke publisering og synleggjering av forskingsresultat på alle våre fagfelt

Kunsthøgskolen har over fleire år nedlagt eit betydeleg arbeid for å få eit kvalitetsløft i kunstnarisk utviklingsarbeid innan fagområdet kunst. Dette la grunnlaget for at KHiO i 2018 fekk faglege fullmakter som vitskapleg høgskole.

Det er inngått avtale om felles redelighetsutval med Noregs musikkhøgskole, Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo og MF vitskapleg høgskole for teologi, religion og samfunn. Utvalet skal ha mandat til å løfte dei oppgåvene som følgjer av forskningsetikklova, og å gje råd i saker om etiske problemstillingar som dei samarbeidande institusjonane legg fram. Utvalet skal også være ein pådrivar for å fremje forskningsetisk medvit hos tilsette ved institusjonane, og å fremje forskningsetisk debatt.

Kunstnerisk forskningsuke 2019

Kunstnarisk forskningsveke (Artistic Research Week) er ein delingsarena for forskning og kunstnarisk utviklingsarbeid innan fagområdet kunst, med eit omfattande program med nasjonale og internasjonale foredragshaldarar, seminar og rundeborddiskusjonar. KHiOs fagtilsette deltek aktivt, presenterer forskingsprosjekt, og deler erfaringar om kunstnarisk utviklingsarbeid.

Fagavdelingane har i tillegg egne faglege delingsarenaer i tett samarbeid med fagmiljøa.

Resultat av kunstnarisk utviklingsarbeid og forskning

I 2019 hadde KHiO ansvar for følgjande større prosjekt innan kunstnarisk utviklingsarbeid som er delfinansiert med støtte frå Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høgare utdanning, Diku.

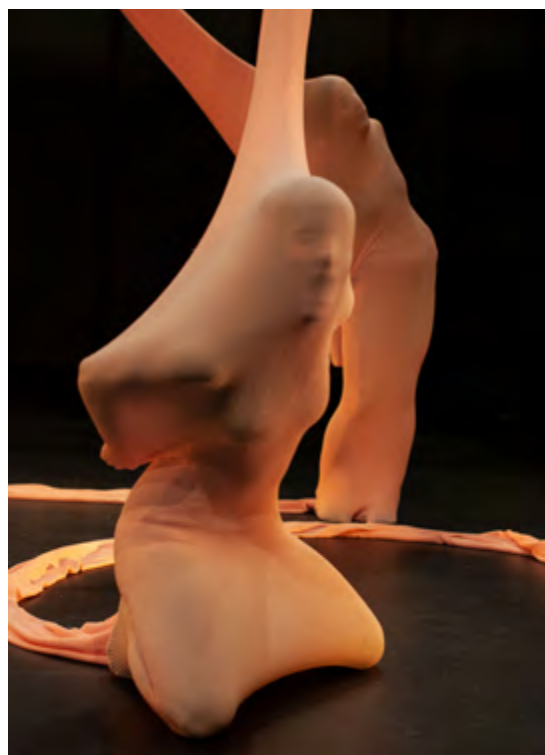
Prosjekteigar	Prosjektleiar	Prosjektittel	Budsjetttramme
Avdeling Kunstakademiet	Professor Saskia Holmkvist	Back Translation	2,4 mill kr.
Avdeling design	Professor Christina Lindgren	Costume Agency	6,7 mill kr.
Avdeling dans	Professor Amanda Stegell	Amphibious Trilogies	7,0 mill kr.

Back Translation

Amphibious Trilogie

Costume Agency

Back Translation er ein performativ omsetjingsmodell og eit aktivt analyse-verktøy i de-kolonial praksis. Prosjekt nyttar performance og scores (instruksjonar) av kunstnarar frå område prega av konflikter og narrative motsetnader som drivkraft og kjeldemateriale for å skape affektiv diskurs, kunnskapsproduksjon og nye kunstformer.

Nasjonalt og internasjonalt er fagområdet kostyme på veg til å finne fot-feste som eigen disiplin parallelt med scenografi og mote. *Costume Agency* undersøker, gjennom kunstnarisk utviklingsarbeid, kva kostyme gjer i ei scenekunstframsyning og korleis ei framsyning kan ha kostyme som eit startpunkt eller omdreingspunkt. Prosjektet Costume Agency (2018 til 2021) er internasjonalt breitt forankra og skapar òg ei felles plattform for akademisk og kunstnarisk refleksjon. www.costumeagency.khio.no

Amphibious Trilogies er eit kunstprosjekt som undersøker kyst- og havnære (litorale) område gjennom utvida koreografi, og utforskar kroppslege og miljømessige vilkår i kyst- og strandlinjer. Prosjektet utfordrar grensene for samtidskoreografien, samt kontingens i kunstbaserte iakttakingar og projiseringar av framtida. Det vert brukt kreative undersøkingar, metodar og teknikkar med tverrfaglege tilnærmingar, som kunstteamet praktiserer i utøvinga av koreografien.

KHiO arbeider med å auke andelen eksternt finansierte forskingsprosjekt og har starta ein intern prosess for å auke kvaliteten på forskningssøknader frå institusjonen. Søknader til eksterne finansieringskjelder, og evalueringa av desse søknadene, vil framover inngå i det kvalitative og systematiske utviklingsarbeidet.

Kunsthøgskolen utval for kunstnarisk utviklingsarbeid og forskning tildelte i 2019 prosjektstøtte til 22 ulike prosjekt. Støtta varierer frå om lag 10.000 til 100.000 kr. pr. prosjekt.

Dokumentasjon av faglege resultat

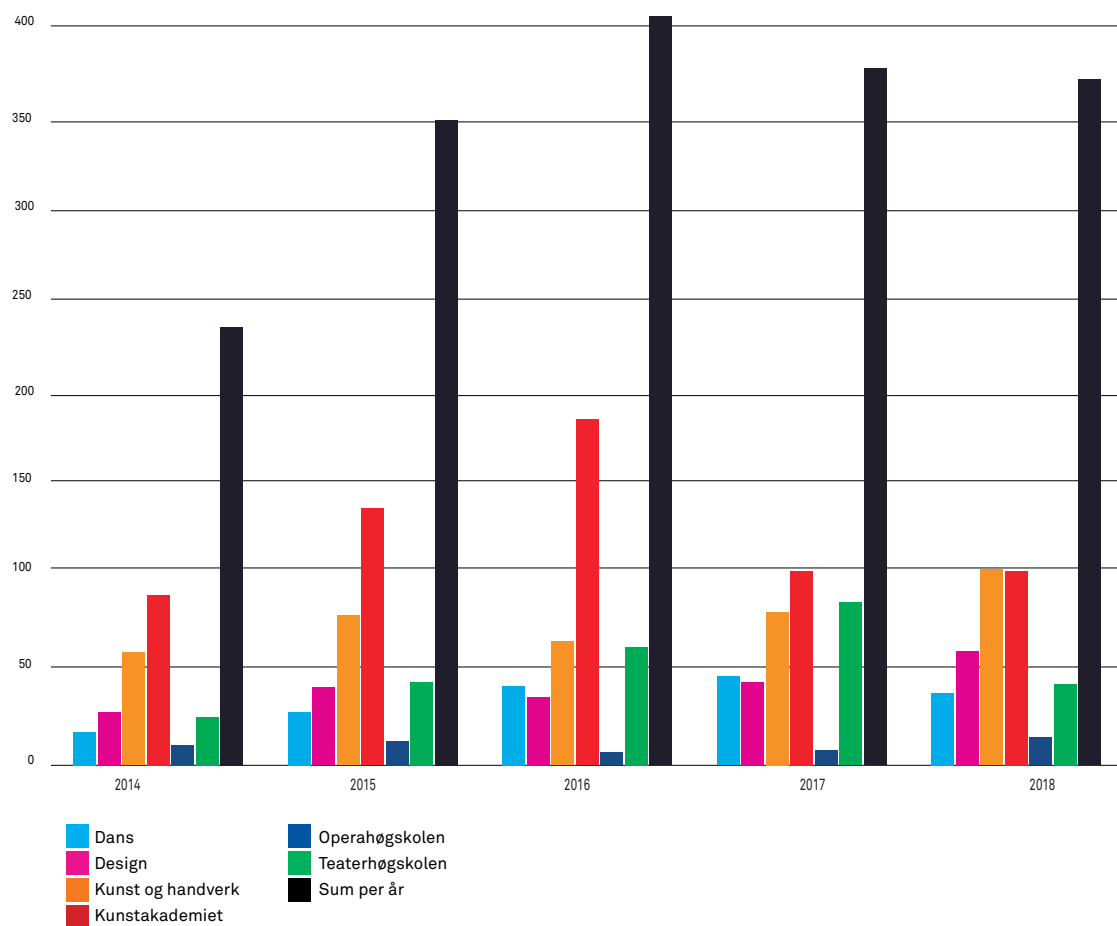
Kunstnarisk utviklingsarbeid inngår som del av arbeidstida til fagleg tilsette og KHiO arbeider for å synleggjere resultatene av dette arbeidet.

Cristin er det nasjonale rapporteringssystemet for forskning der fagleg tilsette og doktorgradsstipendiatar registrerer sine pågåande prosjekt og resultat. I 2018 var det 376 registrerte resultat som er same nivå som året før. Tal for 2019 er klart i april 2020 og statistikken vert tilgjengeleggjort i DBH. Dei fleste resultatene finst innan kategoriane kunstnarisk og museal presentasjon, konferansebidrag og fagleg presentasjon og kunstnarisk resultat.

Khioda er KHiOs opne vitenarkiv. Her ligg studentarbeid og resultat av forskning og kunstnarisk utviklingsarbeid ope tilgjengeleg. Khioda inneheld dokument i fulltekst, lyd og bilete. Tilveksten i vitenarkivet var på 150 publikasjonar, mot 143 i 2018. Talet på filnedlastingar var 52.486, mot 59.807 i 2018.

Kategorifordeling for Kunsthøgskolen i Oslo	2014	2015	2016	2017	2018
Tidsskriftspublikasjon	21	33	41	44	34
Konferansebidrag og faglig presentasjon	35	100	124	95	73
Bok	8	8	12	11	20
Rapport/avhandling	1	4	3	9	8
Del av bok/rapport	11	16	19	25	9
Omsetjingsarbeid	0	0	1	0	0
Mediebidrag	11	8	15	10	14
Kunstnarisk og museal presentasjon	106	133	148	118	149
Kunstnarisk resultat	45	41	39	62	59
Produkt	1	6	0	1	3
Informasjonsmateriale	0	0	1	2	7
Sum	239	349	403	377	376

Innførslar i Cristin

Til stades i verda

Strategisk plan 2017–2022 fastset følgjande mål:

- styrkje forståinga for verdien kunst og kunstnariske prosessar har som bidragsytar til estetisk danning, demokratiutvikling, arbeidsmarknad og omstilling
- styrkje Kunsthøgskolen som arena for «kunst i prosess» og for deling av kunstnariske metodar og resultat
- tydeleggjere det nasjonale ansvaret vi har for spesifikke fagfelt
- utdanne kunstnarar og designarar som bidreg i arbeids- og samfunnsliv
- utvikle målgruppeforståing og formålstenlege system for å nå riktige målgrupper

Formidling - kunst i prosess

Kunsthøgskolen har ei praksisnær kunstutdanning og forskning. Gjennom heile utdanningsløpet trenar studentane seg på eit mangfald av scener, verkstader, atelier, øvings- og gallerirom til ein framtidig arbeidssituasjon som profesjonelt utøvande kunstnar der kunsten møter publikum.

Deling av kunstnariske metodar og resultat med publikum står heilt sentralt i det store talet med kunstnariske prosessar, metodar som inngår i utdanning og forskning. Dette er også årsaka til at KHiO har eit svært høgt tal med arrangement med formidling til eit eksternt publikum.

I 2019 gjennomførte KHiO 280 unike kunstproduksjonar. Ein produksjon kan ha fleire framsyningar eller visningsdagar. Tilsvarande tal i 2018 var 271.

	Utstilling	Framsyning	Konsert	Forelesing	Seminar/ konferanse	Boklansering	Visning	Presentasjon	Disputas	Markering
2019										
Dans	2	18		4	3	2			1	30
Operahøgskolen		5	9	4	3				1	22
Teaterhøgskolen	2	41	2	2	1	2				50
Design	8	2		9	1		4		1	25
Kunstakademiet	34	4	2	29		3	5		1	79
Kunst og handverk	33			21	8	1	3		2	68
KHiO felles					1		1	3		6
	79	70	13	69	17	8	13	3	6	280

Kunstnariske prosessar, metodar og resultat ved KHiO 2019 med formidling til publikum

Sommerteatret i Frognerparken

Kvart år framfører studentane ved 2. år bachelor i skodespelar-fag ei teaterframsyning i Frognerparken. Sommaren 2019 vart det spelt 57 framsyningar av «Jakten på nyrestein».

Regi: Frank Kjosås

Scenografi og kostymedesign: Gjermund Andresen

Komponist: Simen Solli Schøien

Barnekoret ved Den Norske Opera & Ballett

Operahøgskolen arrangerte seminaret Unge sangstemmer som retta ekstra merksemd rundt temaet gitar og song.

Ved scenekunsthøgskolen (teater, opera og dans) var det 83 produksjonar med til saman 257 framsyningar med billettering og publikumsmottak. (Av dette utgjorde Sommerteatret i Frognerparken 57). Ved dei visuelle faga (design, kunstakademiet og kunst og handverk) var det 75 utstillingar, alle tilgjengelege for publikum i fleire dagar. I tillegg kjem nokre sentrale arrangement, med Kunstnarisk forskingsveke som det viktigaste.

KHiO arrangerer også fleire faglege seriar for å gje vesentlege bidrag til, og styrkje den offentlege samtalen om verdien kunst og kunstnariske prosessar har som bidragsytar til estetisk danning og utvikling av demokratiet. I 2019 var dei viktigaste Academy lectures (Kunstakademiet), Akademirommet (Kunstakademiet), Åpent forum (Kunstakademiet), Agenda (kunst og handverk), Art and craft lectures (kunst og handverk), Design talks (design), Og nå (Teaterhøgskolen) og Forum dans (dans). I tillegg er det også andre opne forelesingsrekker rundt faglege emne.

Elvelangs

KHiO var eitt av fem hovudstopp under Elvelangs 26. september 2019, eit prosjekt i regi av bydelane langs Akerselva med folkevandring langs elveløpet. Mange titusen personar vandra langs elva og passerte ein lyssett KHiO-bygning og foss og opplevde studentar som deltok med aktivitetar og sal av kunsthåndverk, kaffi og vaflar.

Designers Saturday

KHiO var eitt av fjorten busstopp under Designers Saturday 6.–8. september 2019 og vertsløkalene både for opning og avslutning av denne store mønstringa for norsk design som går av stabelen anna kvart år. Fleire utstillarar viste fram ny norsk design og KHiO var også arena for DS Academy utstillingane, Co-Op og finaleprosjekta i DS Awards Best Talent og Best Interior 2019. Helga vart avslutta med Unika, ei auksjonsutstilling med prototyper og objekt i regi av Blomqvist.

KHiO er representert i styret for Designers Saturday og ser på dette som eit svært viktig arrangement for samvirke med bransjen. Det er også ein god måte å ta i bruk dei store vrimlearealane på KHiO. Totalt gjesta over 1700 publikumarar KHiO denne helga.

Avgang 2019 var det største og viktigaste enkelttiltaket. 214 avgangsstudentar frå års-, bachelor og masterstudia ga innblikk i nye kunstnariske metodar og resultat gjennom 33 framsyningar og utstillingar i fire hektiske vårmånader før avsluttande eksamen og utdeling av vitnemål. Avgang 2019 var godt besøkt av publikum, talentspeidarar, bransjefolk og leiarar ved kunstinstitusjonane, som alle er nysgjerrige på kva som rører seg i høgare kunstutdanning.

Til avgangsprosjekta er det utvikla eit eige design- og marknadsføringsprogram. Avgangsprosjekta vert også ein viktig arena for å vise seg fram for den arbeidsmarknaden som ventar etter at KHiO har utdanna studenten til ei framtid som profesjonell kunstnar.

Kunsthøgskolen er ikkje eit kulturhus, men ein utdanningsinstitusjon der ein viktig del er at studentanes eksperimentering med kunstnariske metodar og resultat møter publikum som ein del av utdanningsløpet fram til å bli ein profesjonell kunstnar. Difor føregår det ikkje noko systematisk teljing av publikum ved alle arrangement, men det er på det reine at det kvart år er fleire titusenar med publikum som gjestar utstillingar og framsyningar på KHiO. Arrangement ved KHiO er gratis for publikum.

Ekstern kommunikasjon

Kvar veke vert nyheitsbrevet På KHiO sendt ut til over 2 700 abonnentar og folk kan òg skrive seg på elektroniske invitasjonslister for aktivitetar ved dei ulike fagavdelingane. Nettstaden khio.no er navet i kommunikasjonsverksemda. KHiO har ikkje berre studentar frå heile Noreg, men om lag 1/3 av studentmassen kjem frå andre land og institusjonen er i ein omfattande dialog med kunstmiljø i andre land. Bruken av Instagram har auka og KHiO har fått mange nye følgjarar. Ein har gjennomført vellukka forsøk med at nokre studentgrupper i Avgang 2019 tok over redaktøransvaret for kontoen i 48 timar før premiere på framsyning eller utstillingsopning.

Invitasjon

KUNSTHØGSKOLEN I OSLO
OSLO NATIONAL ACADEMY OF THE ARTS

KUNST OG HÅNDVERK
ART AND CRAFT

Josef Albers: From the series "Homage to the Square" (portfolio of ten screenprints), 1962

Agenda Art and Craft: Know Your Bauhaus II

This Agenda takes a closer look at the pedagogical sides of Bauhaus, with an emphasis on Josef Albers and Paul Klee.

Klee and Albers cooperated for years at the Bauhaus school in Dessau before Albers immigrated to The US in 1933 where he started to teach at the famous Black Mountain College. The speakers will be Brenda Danilowitz, Albers foundation US, and Dr. Michael Baumgartner, Klee foundation Germany. Among the topics are: the Dessau years, Paul Klee's Pedagogical sketchbook as well as Albers' teaching at Black Mountain College and Anni Albers' jewelry.

Artist presentations

Eline Mugaas and Ann Catrin November Høibo.

Time: 22 November 2019, 10:30–15:00

Venue: Kunstnernes Hus

About Bauhaus

Bauhaus was the most influential art school in Europe in the 20th century and it came to define the modern art movement. It was founded by Walter Gropius in 1919.

See full programme and read more about the contributors

På KHiO

NYHETSBREV
NEWSLETTER

23. september 2019

Aktuelt

Tidligere solist ved Kirov-balletten (Marinskij) til KHiO

Irina Zavialova er tilsatt som førsteamanuensis i klassisk ballett ved avdeling Dans.

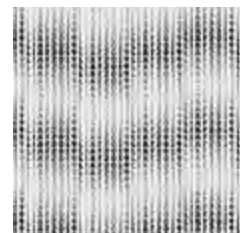
Arrangement

Invitasjon: 19.11.

Åpen dag 2019

Kunsthøgskolen i Oslo åpner dørene og inviterer fremtidige søkere og alle andre interesserte på besøk!

Visning, utstilling: 30.08.–29.09.

To studenter til LIAF

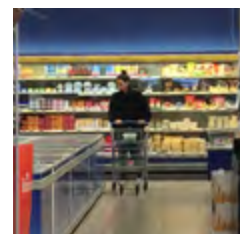
Lofoten internasjonale kunstfestival: Damla Kilickiran og Viktor Pedersen går 2. året på masterstudiet ved Kunstakademiet og deltar på årets LIAF.

Forelesning: 23.09.

Becay

The presentation is part of an ongoing workshop titled: Collage – Montage in relation to Diaspora culture

Forestilling: 27.09.

Feilvare

Forestillingen er en del av Ingrid Liavaags fordypningsprosjekt i master teater og foregår i en matvarebutikk.

Utmerkingar og prisar

Først med doktorgrad

Merete Røstad vart den første i Noreg som fekk tildelt graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnarisk utviklingsarbeid. I februar 2019 disputerte ho og forsvarte forskingsarbeidet “The Participatory Monument – Remembrance and Forgetting as Art Practice in Public Sphere”.

Suksesshelg i Falun

Bachelorstudentane i klassisk ballett hevda seg stort under Stora Daldansen – The Nordic Ballett Competition i Falun. I 2019 kom åtte av seksten finalistar til finalen og tok med seg åtte av elleve prisar heim til KHiO.

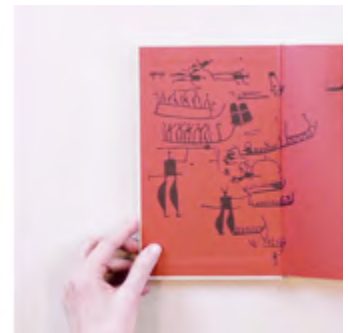
Til operastudiet ved Staatsoper Berlin

I skarp konkurranse med songarar frå heile verda fekk sopranen Victoria Randem, som var avgangsstudent på masterutdanninga ved Operahøgskolen, tilbod om eit toårig engasjement ved det prestisjefylte operastudioet ved Staatsoper Under den Linden i Berlin.

To sølv under Årets vakraste bøker

Professor Martin Lundell, fagansvarlig for grafisk design og illustrasjon, og Vibeke Luther O'Rourke, verksmester publisering, vart tildelt sølv. Lundell fikk sølv for boka *Imot døden*. Han fekk også diplom for boka *Armauer*. O'Rourke fikk sølv for boka *A poem Steinar Opstad*.

Masterstudent vann grafikkpris

Cathrine Alice Liberg, masterstudent ved medium og materialbasert kunst, fekk Norske Grafikeres Fonds grafikkpris for verket *No Name Woman*, på Høstutstillingen 2019. Verket er del av avgangsprosjektet på KHiO.

Ane Graff dreg til Venezia

Stipendiat Ane Graff var Noregs representant ved Den nordiske paviljongen under Venezia-biennalen 2019. Utstillinga *Vêrrapport: Varsel om framtida* tok opp tema rundt dei komplekse og varierende forholda mellom det menneskelege og det ikkje-menneskelege i ei tid då klimaendringar og masseutrydding truar framtidig liv på jorda. Utstillinga er ein del av doktorgradsstudiet ved KHiO.

Mari Koppanen tok storeslem under Designers Saturday

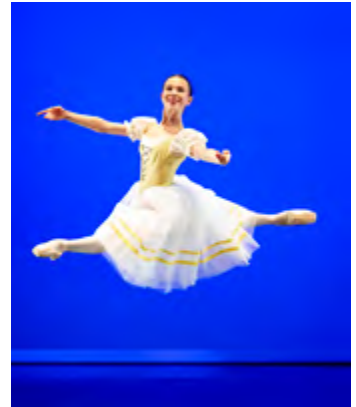
Mari Koppanen, masterstudent ved design, vann både 1. og 2. pris under DS Award Best Talent 2019. Ho fekk prisane for 1. *We Grew Together* og 2. *Modern Nomadism* som er prosjekt på KHiO. Nina Tsybolskaia fekk 3. plass for prosjektet *Over The Deadline*, også ho gjekk ut frå master design i 2019.

Gull i Grasse – igjen!

Nanny Hedberg, Benedikt Gylfason og Samira Bethke, studentar i klassisk ballett, fekk med seg gull, sølv og fleire utmerkingar heim frå den viktige internasjonale ballettevlinga Prix de la Ville de Grasse.

Studentar på Høst-utstillingen 2019

Seks noverande og nyleg uteksaminerte KHiO-studentar deltok under Høstutstillingen. Asta Tutavae med verket *Fika* (i kunstnargruppa DuoDuo), Md Wahiduzzaman Bhuiyan med verket *Two Parts of Land*, Maria Viirros med verket *Through Fire I*, Cathrine Alice Liberg med verket *No Name Woman 1*, Elise Nohr med verket *Sensurert* og Camilla Edström Ödemark med verket *Transit*.

Kritikarprisen til Ingri Fiksdal

Stipendiat Ingri Fiksdal vann Kritikarprisen i kategorien dans med Deep Field. Framsyninga er ein del av arbeidet med ph.d.-grad ved KHIO.

Masterstudent vann Cairo Biennalen

Ahmed Badry, masterstudent i medium og materialbasert kunst, vann ein av seks prisar som vart delt ut under Cairo Biennalen 2019. Han fekk prisen for installasjonen *Various names for a provisionalary that lasts*.

Ein transparent, attraktiv og dynamisk organisasjon

Strategisk plan 2017–2022 fastset følgjande mål:

- rekruttere, utvikle og behalde godt kvalifiserte og motiverte tilsette
- fremme eit arbeidsmiljø prega av inspirerende samarbeid, trivsel og meistring
- stimulere og leggje til rette for samarbeid på tvers av avdelingar og seksjonar
- ha ei samansetjing av tilsette i faste stillingar og åremålsstillingar og gjestelærarar, alle med kunstfagleg kompetanse som støttar opp om måla og prioriteringane våre
- kunnskapsbasere ressursfordelinga mellom Kunsthøgskolens ulike fagfelt og ha ein god balanse mellom aktivitetar og ressursar
- sikre at faglege, administrative og tekniske medarbeidarar og ressursar blir organiserte og brukte slik at dei understøttar kjerneverksamda
- auke det økonomiske handlingsrommet vårt gjennom meir ekstern finansiering og effektivisering av intern ressursbruk

Kunsthøgskolen har om lag 200 årsverk. Årsverka fordeler seg slik:

Årsverk ved KHIO

Årsverk	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk totalt	191	199	199	213	202
Årsverk i tekniske og administrative stillingar	97	94	93	108	103
Årsverk i undervisning-, forskings og formidlingsstillingar	94	105	106	105	99
Andel årsverk i førstestillingar av faglege stillingar, ekskl. stipendiatar	75,34	78,09	76,12	76,18	74,18
Andel årsverk i rektutteringsstillingar av undervisnings-, forskings og formidlingsstillingar	13,83	16,19	16,98	19,48	21,01

Kunsthøgskolen har litt over 100 faglege årsverk. I undervisnings- og forskarstillingar finst stillingskategoriane professor, professor II, første-amanuensis, høgskolelektor, førstelektor og dosent. I 2019 var 65 personar tilsett på åremål og 50 i fast stilling i denne gruppa. Mange arbeider deltid. I tillegg tilfører årleg rundt 900 gjestelærarar spisskompetanse til ulike delar av undervisninga.

Av dei litt over 100 administrative årsverk er over 30 personar, dei fleste i deltidsstillingar, som har sitt daglege arbeid ved verkstader og scener og i eit nært samvirke med fagutdanninga og kunstproduksjonane. KHIO har også fast tilsett reinhaldspersonell, ein funksjon som ved dei fleste andre UH-institusjonar oftast er sett ut på anbod og såleis ikkje inngår i stillingsoversikta ved institusjonane.

KHiO er ein av få institusjonar, som med heime i Universitets- og høgskolelovas § 6-4, har moglegheit til å gjere bruk av åremålsstillingar i undervisnings og forskarstillingar «når skapende eller utøvende kunstnerisk kompetanse inngår som et vesentlig element i kompetansekravet». Desse er ikkje midlertidige stillingar, men åremålsstillingar. Dei fleste fagtilsette med førstekompetanse har åremålskontraktar på seks år der det er moglegheit for fornying ein gong etter ei føregåande utlysing. I nokre tilfelle nyttar KHiO kalling av fagpersonar med fagleg spisskompetanse det normalt elles ikkje villa ha vore mogleg å rekruttere. Også kallingar vert vurderte av ein sakkunnig komité og tilsetjinga er som oftast som professor II i åremål.

KHiO tilbyr fagsette utviklingstilbod gjennom KUF-ordninga og andre moglegheiter for ekstern kompetanseutvikling, tilgang til velutrusta arbeidslokale og verkstader og fleksible arbeidstidsordningar.

Program for medarbeidarutvikling

Program for medarbeidarutvikling blei gjennomført våren 2019. Programmet fekk økonomisk støtte frå Difi, og føremålet var å utvikle organisasjonen horisontalt. Pilotprosjektet omfatta 20 tilsette frå ulike delar av institusjonen og var eit tiltak for å møte ønske som tilsette har kome med i medarbeidarundersøkingar. Tilbakemeldingane ved evalueringane var svært gode.

Arbeidsmiljø

Annakvart år gjennomfører institusjonen arbeidsmiljøundersøkinga ARK i regi av NTNU etter ein felles mal der KHiO kan gjere samanlikningar med middelverdien for heile UH-sektoren. Neste undersøking er i 2020. I mellom-åra er det vernerundar ved alle arbeidsplassane.

Universitets- og høgskolerådet (UHR) oppretta, i kjølvatnet av metoo-aksjonen, ei arbeidsgruppe for å samordne UH-institusjonanes innsats for å kartlegge, førebyggje og sikre gode system for varsling og oppfølging av mobbing og trakassering for tilsette og studentar. Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) var representert i arbeidsgruppa ved tidligare rektor. Etter initiativ frå Universitetet i Agder (UiA), Universitetet i Oslo (UiO) og KHiO vart det gjennomført ei nasjonal spørjeundersøking blant tilsette i sektoren. Tal respondentar på KHiO var lågt, men resultat samsvarar i all hovudsak med resten av sektoren. KHiO har ein høgare del enn resten av sektoren som svarer at dei kjenner til det interne varslingsystemet.

Økonomi

Løyvinga for 2019 utgjorde 359,511 mill. kroner. Udisponerte midlar frå 2018 vart overført til 2019 med 6,269 mill. kroner. Av dette utgjorde avsetjing til investeringar 6,182 mill. kroner. I tillegg blei det overført 7,662 mill. kroner til kunstnarisk utviklingsarbeid og stipendiatprogrammet.

Bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter utgjorde 7,040 mill. kroner. I tillegg kom EU-midler med 0,380 mill. kroner. Kunsthøgskolen hadde ikkje oppdragsprosjekt i 2019.

Kunsthøgskolen disponerer store areal og ein stor del av løyvinga er bunden i husleige, drift og løn. Kostnader til husleige, driftsavtalar og energi var på 142,938 mill. kroner, eller 40 % av ordinær løyving for 2019. I tillegg kom løns- og driftskostnader til intern drift og reinhald med til saman 11,175 mill. kroner.

Organisasjon og infrastruktur

Kunsthøgskolen i Oslo har endra seg mykje sidan innflytting i 2010 (scene-faga) og 2010 (visuelle fag) og fått fleire materstudium og eige ph.d. program (2018).

Med bakgrunn i dette er det sett i gong ein prosess for å utvikle langsiktige planar for campusutvikling. Det er behov for å vidareutvikle verkstader for å støtte auka forskingsaktivitet og å gje tilgang for studentar på tvers av studieprogram. Scenene, som utgjer 60 % av arealet, må fornyast for meir effektiv bruk. Og det er behov for endringar i infrastruktur og fornying og investering i nytt teknisk utstyr. Ei slik fornying gjev også moglegheiter for eit grønt skifte.

Som steg i prosessen var prosjektet «Heilskapleg arbeid med areal-ressursar ved KHiO» etablert. Sluttrapporten blei levert i 2019 og ser på utviklinga sidan samlokaliseringa, overgang til vitskapleg høgskole og den auka satsinga på forskning. Rapporten kartlegg at mange arbeidsplassar ikkje oppfyller dagens HMS-krav for lys, utforming, støy og ventilasjon.

I 2019 vart det etablert eit felles sørvissenter. Høgskolen har nå eitt kontaktpunkt der alle kan vende seg, og tenestene er meir koordinerte og effektive og med bruk av mindre personalressursar. Dette var eitt av tiltaka som var skissert i samband med omorganiseringa av fellesadministrasjonen i 2018. Eit anna mål som kom på plass er etablering av rolla som utstillingskoordinator med teknisk produksjonsansvar for, og hjelp til, utstillingar og arrangement.

Atelierhuset i Arcueil utanfor Paris vart rehabilitert i 2017. Det har vore arbeidd med å finne eigna prisnivå på utleige, slik at den dekkjer utgifter, men samtidig ikkje blir for høg for aktuelle leigetakarar, slik at huset blir brukt etter hensikta. I 2019 gjekk drifta i balanse.

Status for oppfølging av utviklingsavtalen

Kunsthøgskolen i Oslo har inngått ein treårig utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet frå 2019. Endeleg rapport om måloppnåing skal inngå i årsrapport 2021–2022.

Statusrapport for 2019 er såleis første rapportering og skjer på eit meir overordna nivå om kva type tiltak som er initiert og sett i gong. KHiO er undervegs i avtaleperioden og jobbar aktivt med å nå måla i avtalen.

Oppfølging av utviklingsavtalen har vore tema på fleire styremøte og på møte i den faglege leiargruppa og på kollegiemøte i dei enkelte fag-avdelingane.

Mål 1. Utvikling av kvalitet i kunst-utdanning

Kvalitet i høgare kunstutdanning har høg prioritert ved Kunsthøgskolen, noko som m.a. kjem til uttrykk gjennom revisjon og aktiv bruk av studieplanar ved avdelingane.

Det er inngått samarbeid med Noregs musikkhøgskole om kurs i praksisrettleiing for PPU sine praksisplassar og det har vore kurs om lærarrolla. Det er oppretta programråd ved alle avdelingar og det vert arbeidd med å etablere forum på institusjonsnivå for auka involvering av fagtilsette, noko som også skal føre til betre avgjerder og fagleg forankring og legitimitet.

KHiO arbeider for å utvikle den utdanningsfaglege kompetansen hos fagtilsette, både den generelle pedagogiske kompetansen og den meir fagspesifikke pedagogiske kompetansen innan dei enkelte fagområda. Det er gjennomført kortare kurs om lærarrolla, i tillegg til at dei ulike avdelingane har utvikla eigne program som omhandlar spesielle krav til rolleforståinga som kunstnar, lærar og rettleiar.

Kollegarettleiing er tatt i bruk som verktøy for å styrkje den utdanningsfaglege kompetansen. Det er gjennomført kurs i kollegarettleiing. Fag-avdelingane er på ulike stadium i dette arbeidet, og vidare utvikling og implementering vert sett i samanheng med kvalitetsarbeidet på KHiO.

Ane Thon Knutsen frå avdeling design fekk Nordens første praksisbaserte doktorgrad i grafisk design i 2019.

Mål 2. Utvikling av KHiOs doktorgrads-program i kunstnarisk utviklingsarbeid

I 2018 fekk KHiO status som vitskapleg høgskole og det vart samtidig oppretta eit nytt doktorgradsprogram i kunstnarisk utviklingsarbeid.

KHiO har inngått ein samarbeidsavtale for forskarskole i kunstnarisk utviklingsarbeid. Ved utgangen av 2019 er avtalepartane KHiO, Noregs musikkhøgskole, Universitetet i Bergen - fakultet for kunst, musikk og design, Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet og Diku. Avtalen er oppretta for å drive ein nasjonal forskarskole for stipendiatar knytt til program som fører fram til ph.d. i kunstnarisk utviklingsarbeid. KHiO bidreg aktivt i forskarskolestyrets arbeid, der utvikling av eit felles opplæringstilbod som er relevant for heile fagbreidda innanfor kunstnarisk utviklingsarbeid har vore den viktigaste oppgåva i 2019. Opplæringstilbodet skal sikre at stipendiatar kan opparbeide seg kunnskap, ferdigheit og kompetanse om kunstnarisk utviklingsarbeid i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

KHiO samarbeider med forskarskolen om felles utvikling av rettleiar-kompetanse. I tillegg er det lagt planar for at det frå 2020 vert etablert faste samlingar for rettleiarar ved KHiO.

I 2019 var det seks ph.d.-stipendiatar som disputerte og fekk tildelt grad i det nye doktorgradsprogrammet.

IV

Sommarframsyning. Klassisk ballett sin avgangsframsyning, avdeling dans.

Styring og kontroll av verksemda

Rapportering om styring og kontroll

Styringsdialog

KHiO deltek i den strategiske styringsdialogen med Kunnskapsdepartementet og har følgd opp føringar i statsbudsjett, tildelingsbrev av 19. desember 2018 og skriftleg tilbakemelding på årsrapport.

Det er ikkje registrert vesentleg styringssvikt, og Riksrevisjonen har gjennomgått årsrapport og rekneskap utan merknader.

Det er arbeidd spesielt med områda:

Ph.d.

Den første kandidaten i Noreg som fekk tildelt doktorgrad (ph.d.) i kunstnarisk utviklingsarbeid fekk den ved KHiO. I 2019 vart i alt 6 doktorgradskandidatar ferdig uteksaminert i det nye programmet.

Lærlingar

KHiO er godkjent som lærebedrift innan IKT-sørvisfaget. Det vart tilsett ein læring i 2017, og ein ny i 2018 slik at KHiO har to lærlingar innanfor fagområdet. Hausten 2019 vart første lærling uteksaminert etter fullført læringsperiode. Samstundes inngjekk KHiO avtale om å være læringsbedrift for ein lærling som møbelsnikkar.

Kvalitet i utdanninga

Intern oppfølging av St. meld. 16 (2016-2017) Kvalitet i høgare utdanning, der kunstnarleg utviklingsarbeid er integrert i undervisninga og utgjer ein vesentleg del av alle kunstproduksjonane med tilhøyrande formidlingsprogram der KHiO gjennom heile utdanningsløpet trenar studentane på eit mangfald av scener, verkstader, atelier, øvings- og gallerirom til ein framtidig arbeidssituasjon som profesjonelt utøvande kunstnar der kunsten møter publikum.

Utviklingsavtale

KHiO har delteke i prosessen med å definere målparameter og milepælar for prøveordninga med utviklingsavtale og gjev første den første oppsummeringa av dette arbeidet i denne årsrapporten. Utviklingsavtalen varer fram til våren 2022.

Inkluderingsdugnad

KHiO arbeider systematisk for å utvikle rutinar og arbeidsformer med sikte på å realisere regjeringas mål i inkluderingsdugnaden om at fem prosent av alle nyttilsetjingar skal være knytt til søkjarar med funksjonsnedsetjing eller hol i cv. I 2019 har ingen søkjar registrert hol i cv. 11 søkjarar har registrert funksjonsnedsetjing, det utgjer 1,3 % av alle søkjarane. 67 søkjarar oppgjev at dei har innvandrarbakgrunn, dette utgjer 8 % av søkjarane.

**Arbeidslivs-
kriminalitet**

KHiO følger rammeavtalene frå Statens innkjøpssenter der det er mogleg, som ein del av arbeidet med å motverke arbeidslivskriminalitet. Det har dessutan vore eit samarbeid mellom KHiO, NiH, AHO og NMH om fornying av innkjøpsavtalar for trykkeritenester (alle fire), vikartenester (AHO og KHiO), eksperthjelp for anskaffingar via Inventura (blir betalt per time/oppdrag), catering (alle fire) og personvernombod (alle fire).

**Samfunnssikkerheit
og beredskap**

KHiO har, saman med NMH og AHO, inngått rammeavtale for kjøp av konsulenttenester innanfor sikkerheit og beredskap med Sikkerhetsledelse AS. Avtalen inneber moglegheit for bistand med utarbeiding av ROS-analyser, øvingar og planverk.

Beredskaps- og krisehandteringssystemet CIM er kjøpt inn og det er utarbeidd ein plan for at systemet skal klargjerast og takast i bruk første kvartal 2020.

Beredskapsøving vart gjennomført 5. desember 2019 for KHiOs krise-stab, som er samansett av leiarar og sentrale ressurspersonar ved KHiO. Øvinga skjedde i regi av Sikkerhetsledelse AS, der tema var situasjonen om trugsmål i Noreg. Føremålet var å gå gjennom roller for leiinga og ressurs-personar. Læringspunkt frå øvinga er dokumentert og følgt opp. Nokre tiltak gjenstår.

Det har vore heildagskurs om handtering av vanskelege personar og situasjonar for skolens førstelinje og resepsjon. Tilsvarande kurs for studentvakter er planlagt i 2020.

Ny brannvernorganisasjon for evakuering og internkontroll er etablert. Det er gjennomført brannvernøvingar og utarbeidd plan for 2020. Det er utført eit større arbeid med å lukke dokumenterte brannavvik.

Det er utarbeidd ein plan for å gjere sikresiden.no kjent og brukt blant tilsette og studentar.

Det er gjennomført førstehjelpskurs og gjennomført HMS-kurs for vernelinja og leiarar.

Informasjonssikkerheit

KHiO arbeider kontinuerleg med å betre informasjonssikkerheita.

Kriseøving for informasjonssikkerheit vart gjennomført 27. november 2019. Datainnbrot med personopplysningar på avvege var tema. Øvinga var hovudsakleg ei skrivebord/diskusjonsøving som involverer fleire seksjonar i eit scenario, men med nokre element av speløving/praktisk øving for it. Tiltaksplan blei oppdatert etter evaluering av øvinga.

Retningslinjer for handtering av uønskte digitale hendingar er utarbeidd i leiingssystemet for informasjonssikkerheit. Ansvar og myndigheit er skildra i leiingssystemet og det er etablert avviksregistrering og rutinar for varslng av berørte og datatilsyn.

I 2019 vart det etablert ei permanent ordning for personvernombod i eit samarbeid med AHO, NMH og NiH.

Infrastruktur og it

Dei fleste tenestene høgskolen nyttar er no fellestenester/skytenester for sektoren. For å sikre ein robust og sikker tilgang til tenestene er det difor særskilt viktig å sikre kvaliteten på Campusnettverket. I 2019 starta ei tilrettelegging for CNaaS-drift i regi av Uninett, jf. målsetjingar om bruk av felles-tenester i digitaliseringsrundskrivet. CNaaS-overgangen vil være fullført i 2020.

Digitalisering. KHiO arbeider for å utvide bruken av elektronisk saksbehandling og dokumentflyt, og for erstatte lokale løysingar med verktøy og felles-løysingar i sektoren. Studieprogramma ved KHiO er praxisnære og digitale verktøy og læringsformer vert vurdert mot dette.

Likestilling, mangfald, diskriminering og tilgjengelegheit

Avdeling	Årsverk	Årsverk kvinner	Årsverk menn
Dans	19,08	12,92	6,16
Design	22,29	10,64	11,65
Kunst og handverk	23,66	16,66	7
Kunstakademiet	19	12,55	6,45
Operahøgskolen	8,71	3,9	4,81
Teaterhøgskolen	14,32	6,27	8,05
Fellesadministrasjonen	95,35	52,86	42,49
Sum	202,41	115,8	86,61

Kunsthøgskolen har ei overvekt av kvinnelege tilsette. Både for gruppene undervisnings- og forskarstillingar, og gruppa teknisk administrativt tilsette, er andelen kvinner om lag 57 %.

Ved årets utgang er det tilnærma lik fordeling mellom kvinner og menn i dei leiande stillingane. Med unntak av seksjonssjefstillingane er alle leiarstillingar ved KHiO åremålsstillingar.

For undervisningsstillingar med førstekompetanse er det nokolunde jamn kjønnsfordeling totalt, men med ei lita overvekt kvinner. Ved Teaterhøgskolen er det ikkje kvinner som professor og førsteamanuensis. I stillingskategorien høgskolelektor er det ei overvekt av kvinner, med unntak av Kunstakademiet.

Løn

Gjennomsnittsløn per stillingsgruppe	Årsløn gjennomsnitt kvinner	Årsløn gjennomsnitt menn
Administrative/tekniske stillingar	566 174	542 022
Drifts- og vedlikehalds stillingar	417 963	481 583
Undervisningsstillingar	655 457	668 505
Stipendiatar	480 593	478 240
Leiarar	933 863	936 695

I dei administrative stillingsgruppene er det ei klår overvekt av kvinner i stillingar som rådgjevar, seniorrådgjevar, seniorkonsulent og spesialbibliotekar. Det er ingen kvinner i stillingar som avdelingsingeniør, overingeniør og driftsteknikar, men det er få årsverk i desse stillingsgruppene.

Gjennomsnittsløn per stillingsgruppe viser små skilnader mellom kvinner og menn. Tilhøvet mellom tilsette i heil- og deltidsstillingar har heller ikkje noko merkbart skilje mellom menn og kvinner. Statistikken over arbeidstid viser at det er flest kvinner i både heiltids- og deltidsstillingar ved avdelingane dans, kunst og handverk og Kunstakademiet.

Når det gjeld uttak av velferds- og foreldrepermisjon er den totale summen av dagar noko redusert. Det er framleis eit høgare uttak med permisjonar for kvinner.

V

Master i kunst og offentlige rom, *Legg øret ned til marka*, Margrethe Iren Pettersen, Avgang 2019.

Vurdering av framtidssutsikter

Faglege ambisjoner og budsjettutfordringer – på veg inn i eit nytt tiår

I tråd med utviklingsavtalen arbeider KHiO systematisk med å vidareutvikle høg kvalitet i utdanninga, inkludert det nye doktorgradsprogrammet.

Kunsthøgskolen har hatt ei enorm utvikling i utdanning og kunstnarisk utviklingsarbeid sidan innflyttingane på Grünerløkka i 2003 og 2010. KHiO har blitt vitskapleg høgskole, alle fagavdelingar har fått masternivå og det er etablert eit nytt doktorgradsstudium. Saman med ei utvikling i metodar og former for kunstnarisk forskning, set det nye krav til lokale og infrastruktur.

Stipendiatstillingar for kunstnarisk utviklingsarbeid

Nasjonalt råd for kunstnarisk utviklingsarbeid har gjennomført ei undersøking som viser at ressursfordeling mellom fagtilsette som er tilsett på grunnlag av kunstnarisk kompetanse, som utviklar sine fag gjennom kunstnarisk utviklingsarbeid, har vesentleg dårlegare rammevilkår for å sikre fagutviklinga enn tilsette som utviklar sine fag gjennom forskning. Vilkåra for å løfte fagfelta innan KHiOs fagområde har såleis langt dårlegare rammevilkår enn andre institusjonar i sektoren. KHiO har 3 rekrutteringsstillingar, medan andre vitskaplege høgskolar har minst 17 stillingar. KHiO ber difor å få finansierte ytterlegare 12 stipendiatstillingar gjennom ein opptrappingsplan over tre år.

Infrastruktur og campusutvikling

KHiO har arbeidd med ei langsiktig plan for campusutvikling med tanke på utstyr og bygningsmasse. Verkstader bør utviklast for å støtte meir forskingsaktivitet og opnast for studentar på tvers av studieprogram. Scenene utgjør 60 % av det totale arealet og bør fornyast for å få til ein meir effektiv bruk. Det er behov for større endringar i infrastruktur og investeringar i nytt utstyr som kjem i tillegg til det omfattande vedlikehaldsbehovet knytt til dei investeringane som blei gjort ved innflyttinga i dagens lokale.

Det er behov for modernisering av verkstader for å møte nye hms-krav, skifte ut lysutstyr og bygge om både verkstader og scener for betre å tilrettelegge for ein fleksibel bruk og å understøtte forskinga. Etter femten års drift er bygget prega av slitasje og det er eit stort etterslep på vedlikehald av dører, noko som igjen fører til sikkerheitsutfordringar i forhold til adgangs-kontroll, brann og rømming.

Grønt skifte

Utvikling av bærekraft i kunstsektoren er avgjerande for Kunsthøgskolen i åra framover. Kunstfagas kompetanseområde og tverrfaglegheit er relevant og må bidra inn i ein større samanheng i møtet med framtidens utfordringar. KHiO ønskjer å implementere bærekraftige løysingar både for praktiske, tekniske og faglege problemstillingar. Vi er spesielt opptekne av korleis bærekraft kan gjennomsyre idear og energi- og materialbruk, strategiar for kunstnarisk og kritisk tenking og ulike samarbeidsformer.

Eitt tiltak er å setje i gang prosessar, som ved å gje støtte til studentar som reiser miljøvenleg i samband med utveksling. Dette er eit tiltak som også Erasmus-programmet tek i bruk frå 2021.

Commedia dell'arte med 2. år skodespelarfag, Teaterhøgskolen

I plan for campusutvikling og utvikling av skolens verkstader og scener skal det takast omsyn til det grøne skiftet. I samband med fornying av det teknisk utstyr må nytt lysutstyr være basert på led-teknologi i tråd med dagens miljøkrav. Også nye krav til kjemikalier og plastmaterialar må etterlevast.

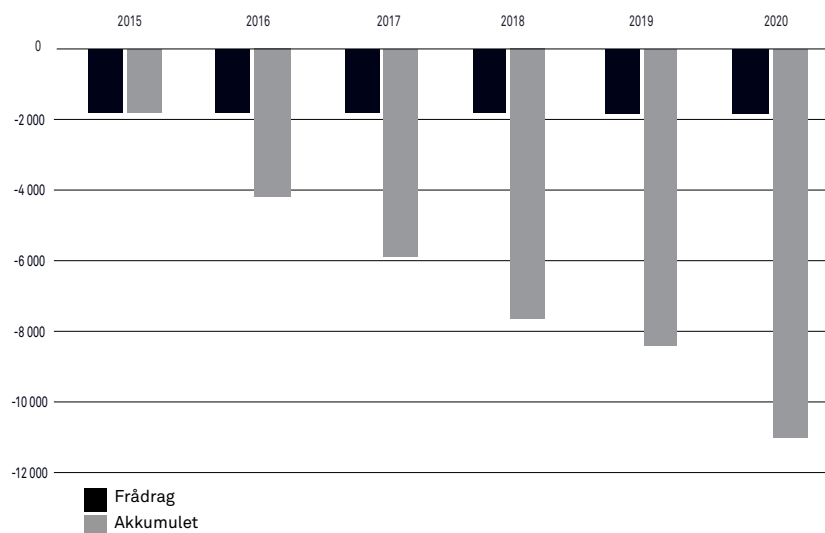
Den økonomiske situasjonen - verknader av abe-reformen

Kunsthøgskolen er i 2020 tildelt ei løyving på 368,291 mill. kroner over kap. 260, post 50. I tillegg har Kunnskapsdepartementet tildelt 5,0 mill. kroner over kap. 275, post 45 til å fornye utstyr knytt til verkstader og scener.

Fråtrekket for avbyråkratisering og effektivisering (abe) er på 1,802 mill. kr og kjem i tillegg til tidlegare års fråtrekk, slik at samla budsjettkutt utgjer til saman 11,073 mill. kr.

Fradrag for effektivisering og avbyråkratisering 2015-2020

Tabell: Effektivisering og avbyråkratisering 2015-2020

Verknaden av dei økonomiske kutta har over tid blitt omfattande. Ettersom husleige og løn utgjer størsteparten av kostnadene, rammar budsjettkutta det faglege tilbodet og på den administrative evna til å få til utvikling. Eit anna viktig forhold er manglande finansiering av stipendiatstillingane får å likestille KHiO med andre universitet og høyskolar. Styret vil vurdere framtidig arealbruk og økonomisk handlingsrom.

VI.

Årsrekneskap 2019

ARCHIVES OF HUMANITY

Ledelseskommmentarer til årsregnskapet 2019

Institusjonens formål

Kunsthøgskolen i Oslo er underlagt Kunnskapsdepartementet, og hovedformålet er utdanning, kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og formidling.

Kunsthøgskolens visjon er å være ledende innen utdanning av skapende og utøvende kunstnere og designere. Kunsthøgskolen skal både være en arena for nytenking og forvaltning av fagtradisjoner, og bidra til fremtidens kunnskaps- og samfunnsutvikling. Internasjonalt samarbeid skal være en forutsetning for kvalitet både i utdanningen og i forskningen.

Kunsthøgskolen i Oslo har status som vitenskapelig høyskole.

Bekreftelse

Kunsthøgskolen i Oslo bekrefter at årsregnskapet for 2019 gir et dekkende bilde, og er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, de statlige regnskapsstandardene (SRS), rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Kunnskapsdepartementet. Det er ingen vesentlige usikkerhetsmomenter knyttet til regnskapet.

Vurdering av Kunsthøgskolens drift i 2019

Inntekter

Sum driftsinntekter utgjør 374,317 mill. kroner i 2019. Dette er en økning på 11,360 mill. kroner, eller 3,13 %. Inntekter fra bevilgninger utgjør 364,875 mill. kroner.

Kostnader

Årets driftskostnader utgjør totalt 370,111 mill. kroner. Det er på samme nivå som driftskostnadene for 2018.

Lønnskostnadene har en økning på i underkant av 1 % fra 2018 til 2019. Andre driftskostnader gikk ned med 1,3 % fra 2018 til 2019.

Kostnadene til avskrivning av varige driftsmidler er på om lag samme nivå som for 2018.

Resultat

Kunsthøgskolen har et positivt driftsresultat på 4,175 mill. kroner. Dette er en bedring fra 2018 på 11,952 mill. kroner. Pr. 31.12.2019 er det avsatt 18,187. mill kroner til utsatt virksomhet, andre formål inkl. avsetninger til investeringer.

Vesentlige avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap

Da Kunsthøgskolens inntekter i hovedsak består av inntekt fra bevilgninger, er det ingen vesentlige avvik mellom budsjetterte og regnskapsførte inntekter.

De regnskapsførte lønnskostnadene ligger under budsjett med ca. 0,374 mill. kroner. Avviket består av en kombinasjon av mer- og mindreforbruk blant budsjettstedene.

Andre driftskostnader har et positivt avvik på 3,010 mill. kroner. Mindreforbruk på husleie og energikostnader utgjør 0,649 mill. kroner. Fellesadministrasjonen, inkl. doktorgradsprogram og KUF-midler, har et mindreforbruk på 1,155 mill. kroner, og avdelingene på 1,140 mill. kroner. Det er hovedsakelig utsatt virksomhet som er årsak til mindreforbruket.

Utviklingen i avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Per 31.12.2019 utgjør avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet 18,187 mill. kroner. Av dette er 6,897 mill. kroner avsatt til KUF-prosjekter, stipendiatprosjektmidler og prosjektprogrammet. Avsetninger til investeringer utgjør 5,710 mill. kroner og avsetninger i fellesadministrasjonen og avdelingene 5,5 mill. kroner.

Økning i avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet fra 2018 til 2019 utgjør 4,175 mill. kroner. Avsatt andel midler til stipendiater og prosjektprogrammet har gått ned 0,765 i forhold til 2018. Andre avsetninger har gått opp med 4,941 mill. kroner.

Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder

Kunsthøgskolen har i de senere år foretatt avsetning av midler til investeringer for å erstatte og skifte ut maskiner, utstyr og inventar. For 2019 er det satt av 9,183 mill. kroner til dette formålet. Per 31.12.2019 er det brukt ca. 3,473 mill. kroner av avsetningen på 9,183 mill. kroner.

Balanseført verdi av varige driftsmidler er 39,875 mill. kroner per 31.12.2019. Det er gjennomført investeringer for 3,424 mill. kroner. Dette inkluderer investeringer gjort i henhold til plan for bruk av avsatte midler. Det er planlagt investeringer til utskifting av maskiner, utstyr mv. tilknyttet verkstedene og sceneteknisk virksomhet, ombygging av lokaler og IKT infrastruktur i størrelsesordenen 3-5 mill. kroner i kommende år. Investeringer knyttet til lokaler er en del av vårt igangsatte arbeid med campusutvikling og utnyttelse av arealene våre.

Revisjon

Regnskapet for Kunsthøgskolen i Oslo revideres av Riksrevisjonen.

Oslo, 10. mars 2020

Måns Wrangé
rektor/styreleder

Tiril Schrøder
faglig representant

Heidi Haraldsen
faglig representant

Christina Lindgren
vara faglig representant

Trond Kasper Mikkelsen
teknisk-administrativ repr.

Guðmundur Helgi Arnarson
studentrepresentant

Lea Basch Opheim
studentrepresentant

Morten Gjeltén
ekstern representant

Gunn Elin Bjørneboe
ekstern representant

Anna Lindal
ekstern representant

Per Magnus Finnanger Sandsmark
ekstern representant

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Beløp i 1000 kroner

Del I				
Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev				
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	359 511
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning	0
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	0
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	0
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	0
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	70	Andre overføringer, kan nyttes under post 01	0
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler				359 511
2xx	Formålet/virksomheten			0
2xx	Formålet/virksomheten			0
2xx	Formålet/virksomheten			0
Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet				359 511
xxxx	Formålet/virksomheten	xx		0
xxxx	Formålet/virksomheten	xx		0
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				0
Sum utbetalinger i alt				359 511

Del II		
Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾	Note	Regnskap 31.12.2019
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	47 254
Endringer i perioden (+/-)		2 377
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17	49 631
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	0
Endringer i perioden (+/-)		0
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank	17	0

Del II					
Beholdninger på konti i kapitalregnskapet					
Konto	Tekst	Note	31.12.2019	31.12.2018	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	49 631	47 254	2 377
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0

¹⁾ Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

²⁾ Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

Prinsipper for bevilgningsoppstilling

Virksomhetsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsregnskapet (netto-budsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten. Virksomhetsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsenes punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Oppstilling av virksomhetsregnskap med noter

Resultatregnskap

Beløp i 1000 kroner	Note	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	364 875	356 205	RE.1
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	7 420	4 587	RE.2
Inntekt fra gebyrer	1	0	0	RE.3
Salgs- og leieinntekter	1	1 733	1 718	RE.5
Andre driftsinntekter	1	290	447	RE.6
Sum driftsinntekter		374 317	362 957	RE.7
Driftskostnader				
Varekostnader		1 345	1 041	RE.9
Lønnskostnader	2	179 744	178 085	RE.8
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	8 434	8 574	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0	RE.13
Andre driftskostnader	3	180 589	183 012	RE.10
Sum driftskostnader		370 111	370 712	RE.14
Driftsresultat		4 206	-7 755	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	8	17	RE.16
Finanskostnader	6	39	39	RE.17
Sum finansinntekter og finanskostnader		-31	-22	RE.18
Resultat av periodens aktiviteter		4 175	-7 777	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0	RE.22
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	-4 175	7 777	RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	0	0	RE.26
Sum avregninger og disponeringer		-4 175	7 777	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0	RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0	RE.30
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Tilskudd til andre	10	0		RE.32
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		0	0	RE.33
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0	RE.34

Balanse

Beløp i 1000 kroner

Eiendeler	Note	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Programvare og lignende rettigheter	4	0	0	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0	AI.02A
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		0	0	AI.1
II Varige driftsmidler				
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	8 424	7 848	AII.01
Maskiner og transportmidler	5	18 918	21 321	AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	12 534	16 070	AII.03
Anlegg under utførelse	5	0	0	AII.04
Infrastruktureiendeler	5	0	0	AII.06
<i>Sum varige driftsmidler</i>		39 875	45 239	AII.1
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i aksjer og andeler	11	0	0	AIII.03
Obligasjoner		0	0	AIII.04
Andre fordringer		0	0	AIII.04A
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		0	0	AIII.1
Sum anleggsmidler		39 875	45 239	AIV.1
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	2 830	2 742	BI.1
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		2 830	2 742	BI.3
II Fordringer				
Kundefordringer	13	129	530	BII.1
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	0	0	BII.3
Andre fordringer	14	4 198	5 092	BII.2
<i>Sum fordringer</i>		4 327	5 622	BII.4
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	49 631	47 254	BIV.1
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	0	0	BIV.2A
Andre bankinnskudd	17	0	0	BIV.2B
Kontanter og lignende	17	0	0	BIV.3
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		49 631	47 254	BIV.4
Sum omløpsmidler		56 788	55 618	BIV.5
Sum eiendeler drift		96 663	100 857	BIV.6
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer				
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9	0	0	BV.01
<i>Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0	BV.1A
Sum eiendeler		96 663	100 857	BV.1

Balanse

Beløp i 1000 kroner

Statens kapital og gjeld	Note	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
C. Statens kapital				
I Innskutt virksomhetskapital				
Innskutt virksomhetskapital	8	0	0	CI.01
Opptjent virksomhetskapital	8	0	0	CI.03
Sum virksomhetskapital		0	0	CI.1
II Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)		0	0	CII.01
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15.I	18 187	14 011	CII.02
<i>Sum avregninger</i>		<i>18 187</i>	<i>14 011</i>	<i>CII.1</i>
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)				
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	39 875	45 239	CIII.01
Ikke inntektsført bevilgning	15 III	0	4 819	CIII.02
<i>Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)</i>		<i>39 875</i>	<i>50 058</i>	<i>CIII.1A</i>
Sum statens kapital		58 062	64 070	SK.1
D. Gjeld				
I Avsetning for langsiktige forpliktelser				
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	0	DI.01
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>DI.3</i>
II Annen langsiktig gjeld				
Øvrig langsiktig gjeld		0	0	DII.01
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>DII.1</i>
III Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		3 072	3 709	DIII.1
Skyldig skattetrekk		6 375	6 404	DIII.2
Skyldige offentlige avgifter		6 173	6 157	DIII.3
Avsatte feriepenger		14 072	14 390	DIII.4
Ikke inntektsførte tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	2 975	-529	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	0	0	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	5 934	6 657	DIII.6
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		<i>38 601</i>	<i>36 788</i>	<i>DIII.7</i>
Sum gjeld		38 601	36 788	DIII.9
Sum statens kapital og gjeld drift		96 663	100 857	CD.1
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer				
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)	10A,10B	0	0	DIV.01
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	10C			DIV.02
<i>Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>DIV.1</i>
Sum statens kapital og gjeld		96 663	100 857	SKG.1

Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Beløp i 1000 kroner	Note	31.12.2019	31.12.2018	Budsjett 2020	Referanse
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter					
Innbetalinger					
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)		359 511	348 938	373 291	KS.1A
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)		0	0	0	KS.1B
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		3 341	1 380	2 000	KS.4
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0	KS.5
innbetalinger av tilskudd og overføringer		2 732	4 130	1 000	KS.6
innbetaling av refusjoner		0	5 524	0	KS.9
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler		0	0	0	KS.9A
andre innbetalinger		3 847	4 715	1 500	KS.10
Sum innbetalinger		369 431	364 687	377 791	KS.INN
Utbetalinger					
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		181 121	183 228	184 000	KS.11
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk		182 506	183 723	183 000	KS.12
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		-4	-5	0	KS.14
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0	0	KS.14A
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		0	0	0	KS.14B
andre utbetalinger		0	0	0	KS.15
Sum utbetalinger		363 623	366 945	367 000	KS.UT
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		5 808	-2 258	10 791	KS.OP
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		23	71	30	KS.16
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-3 424	-3 110	-5 000	KS.17
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0	KS.18
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0	0	KS.19
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0	KS.21A
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0	KS.21B
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0	KS.7
innbetalinger av renter (+)		8	17	0	KS.8
utbetalinger av renter (-)		-39	-39	0	KS.13
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-3 432	-3 062	-4 970	KS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
innbetalinger av virksomhetskapi tal		0	0	0	KS.22
tilbakebetalinger av virksomhetskapi tal (-)		0	0	0	KS.23
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0	KS.24
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0	KS.FIN

Beløp i 1000 kroner	Note	31.12.2019	31.12.2018	Budsjett 2020	Referanse
Kontantstrømmer knyttet til overføringer					
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0	0	KS.3
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)		0	0	0	KS.3C
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0	KS.14BI
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)		0	0	0	KS.3A
avregning med statskassen vedrørende innkreivingsvirksomhet (-)		0	0	0	KS.3B
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0	KS.OVF
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0	KS.24A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		2 377	-5 320	5 821	KS.25
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		47 254	52 574	49 631	KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		49 631	47 254	55 452	KS.BEH
* Avstemming	Note	31.12.2019	31.12.2018		
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet		4 175	-7 777		KS.27A
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapi tal)		0	0		KS.27B
bokført verdi avhendede anleggsmidler		355	121		KS.28
ordinære avskrivninger		8 434	8 574		KS.29
nedskrivning av anleggsmidler		0	0		KS.30
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-3 424	-3 110		KS.34
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige drifts- midler		-10 183	-5 585		KS.37
endring i beholdninger av varer og driftsmateriell		-88	-632		KS.38
endring i kundefordringer		401	195		KS.39
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag *)		3 504	1 810		KS.40
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		0	0		KS.41
endring i leverandørgjeld		-638	1 617		KS.42
effekt av valutakursendringer		0	0		KS.43
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter		3 432	3 062		KS.46
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer		0	0		KS.48
endring i andre tidsavgrensningsposter		-159	-532		KS.47
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		5 808	-2 258		KS.AVS

*) Omklassifisert DIKU midler til BOA iht. brev om delårsregnskap for 1. tertial 2019 og SRS 10

Prinsippnote - SRS

Generelle regnskapsprinsipper

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS) av desember 2018. Virksomheten har tatt i bruk alle de oppdaterte standardene, også oppdaterte SRS 1 Presentasjon av virksomhetsregnskapet og SRS 10 Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer, samt overføringer til og fra staten.

Som følge av forenklinger i de oppdaterte statlige regnskapsstandardene er det gjort enkelte endringer i presentasjon av regnskapet og i presentasjon av fjorårets regnskapstill. I avsnittet for statens kapital del C, punkt III er overskriften endret fra Statens finansiering av særskilte tiltak med utsatt inntektsføring til Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettbudsjetterte). Her presenteres regnskapslinjen Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, og ny regnskapslinje Ikke inntektsført bevilgning. Sammenligningstall for 2018 er endret tilsvarende.

Alle regnskapstill er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er med mindre annet ikke er særskilt angitt, ansett som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er presentert i regnskapet i den perioden midlene er bevilget. Bevilgninger til ordinær drift som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregninger i del C Statens kapital i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som Ikke inntektsførte tilskudd og overføringer (nettbudsjetterte) i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bevilgninger der det er angitt en konkret oppgave med et angitt beløp i tildelingsbrev som ikke er utført på balansedagen, er ubenyttet bevilgning knyttet til denne oppgaven og klassifisert som Ikke inntektsført bevilgning i avsnitt C III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettbudsjetterte) i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen Ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultatteffekt.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK). Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Vi har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

Vi har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 30 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger. Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til kostpris på anskaffelsestidspunktet. Investeringer i aksjer og andeler er vurdert til laveste verdi av balanseført verdi og virkelig verdi. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt.

Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i Innskutt virksomhetskapital avsnitt C1 Virksomhetskapital i balanseoppstillingen. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i Opptjent virksomhetskapital. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer.

Kassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskapital, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (netto budsjetterte). Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disposisjoner er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapital ved enhetene.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode tilpasset statlige virksomheter.

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringsskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Statlige rammebetingelser

Notene er ikke forløpende nummerert, men har lik nummerering som i økonomirapporteringen til DBH. Vi henviser til publisert rapportering.

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner	31.12.2019	31.12.2018	Budsjett 2020
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	359 511	348 938	373 291
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-3 424	-3 110	-5 000
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	8 434	8 574	8 800
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	355	121	200
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet*	0	1 373	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	364 875	355 896	377 291

Inntekt fra bevilgninger fra andre departement			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*	0	309	0
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	0	309	0

* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	364 875	356 205	377 291
Gebyrer og lisenser ¹⁽²⁾			
Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum inntekt fra gebyrer (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0

¹⁾ Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen.

²⁾ Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkreivingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkreivingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9."

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	5 205	731	865
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	5 205	731	865
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	0	31	0
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra NFR	0	31	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	5 205	761	865

¹⁾ Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

²⁾ Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0	0
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	802	854	810
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	495	748	200
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	198	50
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	537	950	400
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	1 835	2 750	1 460
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	380	1 075	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	380	1 075	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	2 214	3 825	1 460

¹⁾ Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.

²⁾ Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.

Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger¹⁾

Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	0	0	0
Sum inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	0	0	0

¹⁾ Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	7 420	4 587	2 325

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter ¹⁾**Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾**

Statlige etater	0	0	0
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Næringsliv/privat	0	0	0
Andre	0	0	0
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	0	0	0

¹⁾ Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Andre salgs- og leieinntekter 1	1 398	1 379	1 400
Andre salgs- og leieinntekter 2	335	338	340
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	1 733	1 718	1 740

Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	1 733	1 718	1 740

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Øvrige andre inntekter 1	287	422	300
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	287	422	300

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾

Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	3	25	30
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Sum gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	3	25	30

¹⁾ Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	374 317	362 957	381 686

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

Del I		
Beløp i 1000 kroner	31.12.2019	31.12.2018
Lønninger	128 592	128 052
Feriepenger	15 594	15 539
Arbeidsgiveravgift	22 082	21 821
Pensjonskostnader	17 334	16 203
Sykepenger og andre refusjoner	-5 088	-5 360
Andre ytelser	1 231	1 831
Sum lønnskostnader	179 744	178 085
Antall årsverk: *	202	212

* Antall årsverk per 31.12.2018 hadde dobbelrapportering av enkelte stillinger, og dette er årsak til den relativt store nedgangen i antall årsverk fra 2018 til 2019.

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats til Statens pensjonskasse er 13,2 prosent for 2019.

Del II

Tall oppgitt i hele kroner

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	Sum
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt) *	1 163 430	6 833	1 170 263
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)	0	0	0
Administrerende direktør	1 136 157	1 361	1 137 518

* Rektor er styrets leder, og styrevervet honoreres ikke utover lønnen oppgitt under Lønn og godtgjørelser til ledende personer.

Det var valg av nytt styre i 2019, og beløpet består av lønn og godtgjørelser til rektor per 1.8.2019, og nyvalgt rektor fra 1.8.2019.

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2019.

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner	31.12.2019	31.12.2018
Husleie	132 966	130 137
Vedlikehold egne bygg og anlegg	46	256
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	534	953
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	12 579	12 997
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	1 138	1 060
Mindre utstyrsanskaffelser	5 265	5 395
Tap ved avgang anleggsmidler	335	76
Leie av maskiner, inventar og lignende	3 730	3 784
Kjøp av konsulentttjenester *)	3 153	0
Kjøp av andre fremmede tjenester *)	8 816	15 578
Reiser og diett	4 144	5 356
Øvrige driftskostnader ¹⁾	7 882	7 420
Sum andre driftskostnader	180 589	183 012

¹⁾ Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet.

*) Fra og med 2019 presenteres konsulentttjenester og andre fremmede tjenester separat. I sammenligningstallene for 2018 er kjøp av fremmede tjenester presentert samlet på notelinjen kjøp av andre fremmede tjenester.

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

	Type eiendel					Sum
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og inventar, transportmidler	Driftsløsøre, verktøy og lignende	Infrastruktur-eiendeler	
Varighet inntil 1 år	0	0	0	0	0	0
Varighet 1-5 år	0	7 891	0	0	0	7 891
Varighet over 5 år	0	119 346	0	0	0	119 346
Kostnadsført leiebetaling for perioden	0	127 237	0	0	0	127 237

Note 5 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner	Drifts- bygninger	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2018	10 123	45 011	99 756	154 890
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2019 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2019 - internt finansiert (+)	0	0	0	0
+ andre tilganger pr. 31.12.2019 (+)	1 175	780	1 469	3 424
- Avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2019 (-)	0	-719	0	-719
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2019	11 298	45 073	101 225	157 596
- Akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0		0	0
- Nedskrivninger pr. 31.12.2019 (-)	0	0	0	0
- Akkumulerte avskrivninger 31.12.2018 (-)	-2 275	-23 691	-83 686	-109 651
- Ordinære avskrivninger pr. 31.12.2019 (-)	-599	-2 828	-5 006	-8 434
+ Akkumulerte avskrivninger avgang pr. 31.12.2019 (+)	0	364	0	364
Balanseført verdi 31.12.2019	8 424	18 918	12 534	39 875

Avskrivningsatser (levetider)

10-60 år dekomponert lineært

3-15 år lineært

3-15 år lineært

Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:

Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	23	0	23
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	-355	0	-355
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	-332	0	-332

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 kroner	31.12.2019	31.12.2018
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	1
Agio gevinst	8	16
Oppskrivning av aksjer	0	0
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	8	17
Finanskostnader		
Rentekostnad	5	8
Nedskrivning av aksjer	0	0
Agio tap	33	31
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	39	39
¹⁾ Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..		
Mottatt utbytte fra selskap XX	0	0
Mottatt utbytte fra selskap YY	0	0
Mottatt utbytte fra selskap ZZ	0	0
Mottatt utbytte fra andre selskap ¹⁾	0	0
Sum mottatt utbytte	0	0

¹⁾ Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell

Beløp i 1000 kroner	31.12.2019	31.12.2018
Anskaffelseskost		
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	0	0
Beholdninger beregnet på videresalg	2 830	2 742
Sum anskaffelseskost	2 830	2 742
Ukurans		
Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten (-)	0	0
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg (-)	0	0
Sum ukurans	0	0
Sum varebeholdninger	2 830	2 742

Dersom virksomheten har foretatt forskuddsbetalinger til leverandører, skal det opplyses om forskuddsbetalt beløp i note 14. Forskudd til leverandører som leverer varer eller tjenester som er en direkte del

av varekretsløpet eller tjenesteproduksjonen, og forskudd til andre leverandører skal rapporteres som forskuddsbetalte kostnader på linjen N14.5, for eksempel: husleie, strøm og tidsskrifter.

Note 13 Kundefordringer

Beløp i 1000 kroner	31.12.2019	31.12.2018
Kundefordringer til pålydende	335	741
Avsatt til latent tap (-)	-206	-211
Sum kundefordringer	129	530

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

Beløp i 1000 kroner	31.12.2019	31.12.2018
Forskuddsbetalt lønn	175	141
Reiseforskudd	0	25
Personallån	132	150
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalt leie	0	0
Andre forskuddsbetalte kostnader *	2 126	2 272
Andre fordringer	1 765	2 504
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0
Sum	4 198	5 092

¹⁾ gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

* Posten gjelder hovedsakelig kostnader periodisert via faktura-behandlingssystemet.

Note 15

Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Beløp i 1000 kroner

Del I: Inntektsførte ordinære bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2019	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2018	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver				
KUF (FoU) - basisbevilgning	1 787		1 720	67
Prosjektmidler/stipendiater KD	5 110		5 942	-832
Oppgave 3	0		0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0		0	0
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver	6 897	0	7 662	-765
Vedtatte, ikke igangsatte prosjekter og oppgaver				
Oppgave 1	0		0	0
Oppgave 2	0		0	0
Oppgave 3	0		0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0		0	0
SUM vedtatte, ikke igangsatte prosjekter og oppgaver	0	0	0	0
Påbegynte investeringsprosjekter				
Oppgave 1	0		0	0
Oppgave 2	0		0	0
Oppgave 3	0		0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0		0	0
SUM påbegynte investeringsprosjekter	0	0	0	0
Andre formål				
Mindreforbruk basisbevilgning KD ordinær drift - Avsetning til investeringer	5 710		6 182	-472
Mindreforbruk basisbevilgning KD ordinær drift - fellesnivå og fagavdelinger	5 500		87	5 412
Formål 3	0		0	0
Andre formål ¹⁾	0		0	0
SUM andre formål	11 210	0	6 269	4 941
Sum Kunnskapsdepartementet	18 107	0	13 931	4 175
Andre departementer				
08253 VOX	80		80	0
Oppgave 2	0		0	0
Oppgave 3	0		0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0		0	0
Sum andre departementer	80	0	80	0
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	18 187	0	14 011	4 175
Tilført fra annen virksomhetskapskapital				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				4 175

Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:	Avsetning pr. 31.12.2019	Avsetning pr. 31.12.2018	Endring i perioden
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)			
08550 Artikkel Valuing Norwegian Wool	12	12	0
08100, 08101 Kompetanse for mangfold	0	-15	15
08401 Oslo International Acting Festival		1	-1
08556 UTFORSK: Connecting Wool (DIKU)	429	128	301
42001 Stipendiater (DIKU) *)	190	0	190
08104 Amphibious Trilogies (DIKU) *)	421	0	421
08558/08561 Costume Agency (DIKU) *)	1 137	0	1 137
08770 Back Translation (PKU-DIKU)	283	0	283
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	2 472	126	2 346
*) Omklassifisert DIKU midler til BOA iht. brev om delårsregnskap for 1. tertial 2019 og SRS 10			
Norges forskningsråd			
08085 NFR: PES - MMIPS	49	49	0
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	49	49	0
Regionale forskningsfond			
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0
Andre bidragsytere			
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	68	241	-173
08008 BKH - stipend	21	16	
08769 "Between the Lines" publikasjon (Fritt Ord)	0	100	
08557 Fritt Ord - Satiretegning	48	25	
08105 Ettårig pilotprosjekt unge dansetalenter	0	100	
Næringsliv og private bidragsytere	0	0	0
Øvrige andre bidragsytere	386	0	386
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	0	0	0
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	-945	945
08403 EU Collective Plays	0	-945	
Sum andre bidrag²⁾	454	-704	1 158
Andre tilskudd og overføringer ³⁾	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	454	-704	1 158
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	2 975	-529	3 504
Gaver og gaveforsterkninger			
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål/giver ¹⁾	0	0	0
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0
Sum ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver mv	2 975	-529	3 504

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)⁽⁴⁾	Avsetning pr. 31.12.2019	Avsetning pr. 31.12.2018	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Periodisering driftsbevilgning - KD (delårsregnskap)	0	0	0
Stipendiat og prosjektprogram 2019/2020 ⁽¹⁾	0	4 819	-4 819
Tiltak/oppgave/formål			0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	4 819	-4 819
Andre departementer			
Periodisering driftsbevilgning - andre departementer (delårsregnskap)	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål			0
Tiltak/oppgave/formål			0
Sum andre departementer	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	0	4 819	-4 819

⁽¹⁾ Omklassifisert DIKU midler til BOA iht. brev om delårsregnskap for 1. tertial 2019 og SRS 10

⁽²⁾ Vesentlige poster spesifiseres om nødvendig i egne avsnitt under oppstillingen

⁽³⁾ Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.

⁽⁴⁾ Skal omfatte tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13

⁽⁵⁾ Del III gjelder bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet til tiltak som er omhandlet i tildelingsbrevet og bevilgninger fra andre departementer som skal behandles tilsvarende. Større bevilgningsfinansierte tiltak med utsatt inntektsføring og bevilgningsfinansierte tiltak hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin eller senere fra bevilgende myndighets side, skal spesifiseres i denne delen. Eventuelle periodiseringer av ordinære bevilgninger i delårsregnskapene skal presenteres på egen linje i denne delen av noten.

Generelle merknader:

I del I Inntektsførte ordinære bevilgninger skal de prioriterte oppgavene grupperes i kategorier som vist under den delen av noten

som spesifiserer avsetningene under Kunnskapsdepartementet. Avsnittene gjelder tiltak som skal dekkes av den løpende driftsbevilgningen. I avsnittet "Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver" skal institusjonene føre opp tildelinger til påbegynte aktiviteter virksomhet som ikke er fullført i perioden. I avsnittet "Avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte prosjekter og oppgaver" skal institusjonene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonens strategiske plan eller annet planvedtak er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom ordinære bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført. I avsnittet "Påbegynte investeringsprosjekter" skal institusjonene føre opp avsetninger til påbegynte investeringsprosjekter med dekning over den løpende driftsbevilgningen som er forutsatt fullført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom slike bevilgninger i de terminer investeringene er planlagt gjennomført. I avsnittet "Andre formål" skal institusjonene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller formål som ikke hører inn under de tre kategoriene som er omtalt ovenfor.

Større bevilgningsfinansierte tiltak med utsatt inntektsføring og bevilgningsfinansierte prosjekter hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin eller senere fra bevilgende myndighets side, skal spesifiseres i notens del III, jf. fotnote ⁽⁴⁾ ovenfor.

Note 17

Bankinnskudd, kontanter og lignende⁽²⁾

Beløp i 1000 kroner	31.12.2019	31.12.2018
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank ⁽³⁾	49 631	47 254
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger ⁽³⁾	0	0
Andre bankinnskudd ⁽¹⁾	0	0
Kontanter og lignende ⁽¹⁾	0	0
Sum bankinnskudd og kontanter	49 631	47 254

⁽¹⁾ Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

⁽²⁾ Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

⁽³⁾ Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner	31.12.2019	31.12.2018
Skyldig lønn	1 597	2 443
Skyldige reiseutgifter	321	208
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader	1 534	1 997
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	0	0
Annen kortsiktig gjeld *	2 483	2 008
Gjeld til datterselskap m.v ²⁾	0	0
Sum	5 934	6 657

¹⁾ Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet. Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

²⁾ Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifikasjon av midler som er videreformidlet.

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Beløp i 1000 kroner

Prosjektets kortnavn (hos EU)	Prosjektnavn (tittel)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 til FP7 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsonprogram	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)
ECOPLAY	EU Collective Plays! (Kreativt Europa)				-1 324	-1 324	Nei
						0	ja/nei
						0	ja/nei
						0	ja/nei
Sum		0	0	0	-1 324	-1 324	

Forklaring

Tabellen omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU og som er utbetalt i regnskapsperioden. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen (utbetalingen) og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont 2020, EUs rammeprogram

for forskning (FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatorrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette.

Note 31

Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Beløp i 1000 kroner	Budsjett pr 31.12.2019	Regnskap pr 31.12.2019	Avvik budsjett/ regnskap pr 31.12.2019	Regnskap pr 31.12.2018
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	364 875	364 875	0	356 205
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	7 400	7 420	-20	4 587
Salgs- og leieinntekter	1 580	1 733	-153	1 718
Andre driftsinntekter	300	290	10	447
Sum driftsinntekter	374 155	374 317	-162	362 957
Driftskostnader				
Varekostnader	1 350	1 345	5	1 041
Lønn og sosiale kostnader	180 119	179 744	374	178 085
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	8 434	8 434	0	8 574
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	183 598	180 589	3 010	183 012
Sum driftskostnader	373 501	370 111	3 390	370 712
Driftsresultat	654	4 206	-3 552	-7 755
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	8	8	0	17
Finanskostnader	40	39	1	39
Sum finansinntekter og finanskostnader	-32	-31	-1	-22
Resultat av periodens aktiviteter	622	4 175	-3 553	-7 777
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	-622	-4 175	3 553	7 777
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	0	0	0	0
Sum avregninger	-622	-4 175	3 553	7 777
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	0	0	0	0
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0	0

Note 32

Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet)

Beløp i 1000 kroner

Indikator	31.12.2019	31.12.2018
Tilskudd fra EU	380	1 075
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	0	31
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	0
Sum tilskudd fra NFR og RFF	0	31
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	1 835	2 750
- tilskudd fra statlige etater	5 205	731
- oppdragsinntekter	0	0
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	7 040	3 481

VII

Master i medium og materialbasert kunst, *There Is Feeling Under the Toes Too*, Ida Immonen, Avgang 2019..

Appendiks

AVGANG 2019 >>> AVGANG 2019 >>> AVGANG 2019 >>>

Tryllefløyten - en familiefestilling. Avgangsframsyning, Operahøgskolens årsstudium.

Avgang 2019

Meir enn 200 avgangsstudentar frå bachelor- og masterstudia presenterte framtidas kunst og design gjennom 33 unike framsyningar og utstillingar i fire hektiske vårmånader før avsluttande eksamen og utdeling av vitnemål. Avgang 2019 var svært godt besøkt av publikum, talentspeidarar, bransjefolk og leiarar ved kunstinstitusjonane, som alle er nysgjerrig på kva som rører seg på den unge scenen for samtidskunst.

Les meir på khio.no/avgang2019

Under the header “Avgang 2019”, over 200 graduating students from the bachelor and master studies presented the art and design of the future through 33 unike exhibitions and performances during four hectic Spring months before receiving their Diplomas. Avgang 2019 was well visited by talent scouts, art institutions, industry professionals and a general audience curious to find out what’s happening on the young art scene.

More info at khio.no/avgang2019

VII. Appendiks

Master i teater og bachelor i skodespelarlag.
Master's in theatre and Bachelor's in acting.

VII. Appendiks

Bachelor i medium- og materialbasert kunst, master i medium- og materialbasert kunst, master i kunst og offentlege rom.

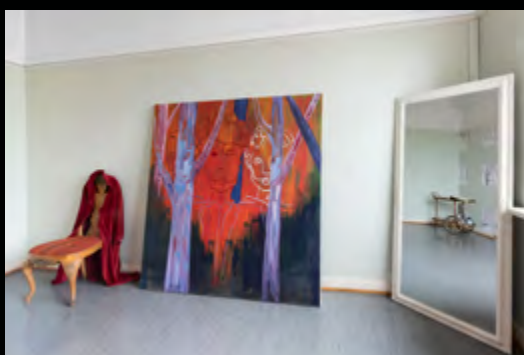
BFA in medium- and material based art, MFA in medium- and material based art, MFA in art and public space.

VII. Appendiks

VII. Appendiks

Årsstudium i opera og masterstudium i opera.
One-year programme in opera and Master's in opera.

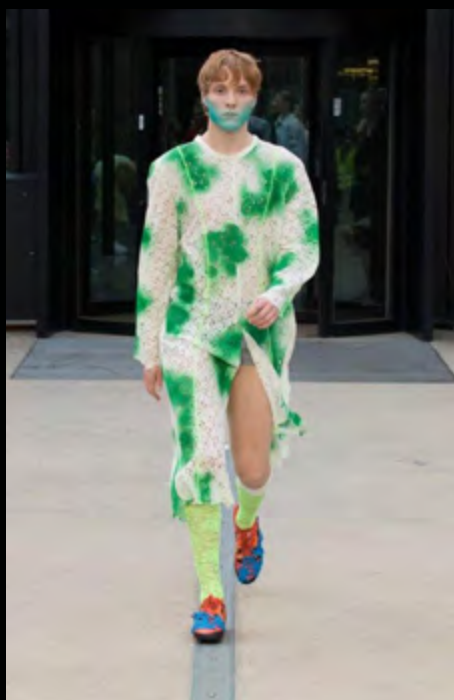

VII. Appendiks

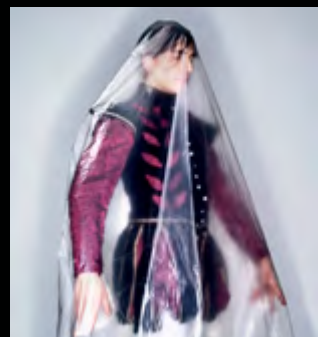

Bachelor i grafisk design og illustrasjon, klesdesign og kostymedesign, interiørarkitektur og møbeldesign, master i design.

Bachelor's in graphic design and illustration, fashion and costume design, interior architecture and furniture design, Master's in design.

VII. Appendiks

Bachelor i klassisk ballett, samtidsdans, jazzdans og master i dans og koreografi.

Bachelor's in classical ballet, contemporary dance, jazz dance and Master's in dance or choreography.

Å studere på KHiO

To study at KHiO

For dei visuelle faga utgjer verkstadane ein sentral arena for undervising, kunstnarisk utvikling og forskning. Kunsthøgskolen i Oslo har nokre av Europas mest avanserte verkstader.

Thomas Iversen

34 år

MA Grafikk og tegning, medium- og materialbasert kunst, avdeling Kunst og håndverk

34 year

MA in graphic art and drawing (medium and material based art) Department of Art and Craft

Fortell om avgangsprosjektet ditt?

Jeg har brukt et og et halvt år av masteren min på å lage en blyant. Siden jeg ikke hadde en blyantfabrikk, måtte jeg finne egne løsninger. Jeg har reist rundt for å samle inn det jeg trengte for å lage blyanten; grafitt (ikke bly, som mange tror), leire, voks, treverk og lim. Jeg fant en grafittgruve i Vegårshei, som var lagt ned for 100 år siden, han som eide tomten var veldig positiv og jeg fikk komme og hente grafitt. Leire henta jeg på Skullerud da jeg var og badet. Jeg har saget ned et tre. Jeg har fått voks fra bikubene til Kari (student på grafikk og tegning). Og jeg har laget lim av fiskeskinn. Jeg var litt bekymret for at jeg ikke skulle få til det der med limen. Det var blitt veldig kaldt i fjor høst og jeg fisket i fire dager uten å få noe, men så, da båten lå til kai på Hovedøya, straks klar til siste avgang for dagen – fikk jeg to sei. Den siste måtte jeg skjære hodet av mens turistene på båten så på og jeg kjente den fremdeles hadde dødsgråp nedi sekken min da jeg sprang om bord. Skinnen kokte jeg for å få ut proteinet, som blir til et pulver, som igjen blir til skikkelig bra lim. Knut (verksleder) på keramikkl hjalp meg med å brenne blyanten i keramiklovn, ja, for den må brennes til slutt. Det var en lettelse å få så god hjelp. All kunnskapen jeg har tilegnet meg underveis på å lage en blyant, har jeg så brukt til å lage power pencils, som er tilegnet kroppslig eller mer fysisk tegning.

Frem til punktet jeg skal begynne å tegne er jeg veldig interessert i. Alt har en pris, noen har laget det vi bruker, de får ofte lite kred. Dersom man endrer forutsetningene for et produkt, så endres også resultatet. Jeg liker objekter, derfor liker jeg meg på KHiO sammen med andre nerder.

Tell us about your graduation project

I spent one and a half years of my Master's making a pencil. Since I don't own a pencil factory, I had to find my own solutions. I travelled around to gather what I needed to make the pencil: graphite – not lead, as many people think – clay, wax, wood and glue. I found a graphite quarry in Vegårshei in Southern Norway that closed around a hundred years ago – the guy who owned the site was very positive and I was allowed to go down there and get some graphite. I collected clay from Skullerud here in Oslo when I went swimming there. I sawed down a tree. Kari Kolltveit [a co-student] gave me wax from her beehives. And I made glue myself from fish skin. I was a bit worried that I wouldn't get the glue sorted out. It had become really cold last autumn and I fished for four days without getting anything, but then suddenly, when the boat docked at Hovedøya, just about ready for the final departure of the day – that's when I landed two saithe. I had to cut the head off the second one while the tourists on board the boat were watching, and I could feel the dead fish twitching about in my bag as I ran on board. I cooked the skin in order to extract the protein, which then becomes a powder, which in turn makes for some excellent glue. Knut [the head of the ceramics workshop] helped me fire the pencil in a ceramic kiln – because that is how it's made. It was a relief getting such good help. I have used all the knowledge I acquired during the process of making a pencil to make power pencils, which are meant for bodily or more physical drawing. I'm very interested in everything leading up to the moment I'm about to start drawing. Everything has a price – someone has made whatever it is we're using, and they often don't get much cred. If you change what lies behind a product, the

Hvorfor søkte du KHIO?

Jeg søkte på BA fordi jeg delte atelier med Eirik lillebror Mikkelpborg, sønnen til Bror (verksmester på grafikk). Han begynte på grafikk og jeg syntes det så veldig spennende ut. Jeg kom inn her og elska det, satt og jobba både på kvelder og i helger. På slutten av BA begynte jeg å lage papir ved å resirkulere kunstkataloger. Jeg følte meg ikke ferdig og fortsatte på MA. Jeg så at de som søkte MA var veldig interessert og flinke. De var veldig dedikert og samla seg rundt master i stedet for å ta et friår. Og det var veldig deilig å begynne på master. Det var frihet – veilederen min Jan Pettersson viste tillit til at jeg fikk ting gjort. Det var nye lærere og nye kurs. Jeg kunne godt tenke meg to år til på master, da ville jeg velge keramikk. Jeg liker den materialfokusen som er her på KHIO.

Hva er det viktigste du tar med deg?

Erfaringer. Før skolen kunne jeg tenke at ting kunne være vanskelig å oppnå, men de fleste møter deg med åpne armer. De er interessert. Det var for eksempel en veldig god opplevelse da jeg kontaktet han som eide tomten der gruva lå, han var bare positiv. Verktøyparken her er helt fantastisk, det gir så mange muligheter, det kommer jeg til å savne. Studentene og lærerne jeg har samarbeidet godt med er viktig og den samtida vi er utdanna i. Vi studenter smitter hverandre med holdninger og interesser, i tillegg har vi lærere i ulike aldre som utfordrer oss. Vi har hjulpet hverandre – her må jeg spesielt takke Cathrine (Alice Liberg) som har leid meg gjennom hele MA. Hun husker tider og skriver ned alt. Vi er de eneste som har gått sammen i fem år helt siden oppstart på BA. Det er jo som å ha tilbrakt en barndom sammen. Alle kull burde hatt en Cathrine. Når man er nerd, så er det jo kjekt å være med andre nerder, så jeg kan snakke om kunst i tre timer uten at noen endrer tema til fotball.

Hva nå?

Har hørt om mange som får en postdepresjon etter KHIO, alt blir så langt fra, og man mangler en sparringspartner. Jeg har fått meg atelier i Groruddalen sammen med mine to kamerater Eirik (tidligere nevnte sønn av Bror på grafikk)

outcome will also change. I like objects – that's why I like hanging out at the Academy along with other nerds.

Why did you apply to the Academy?

I applied to the BA programme because I shared a studio with Eirik "Lillebror" Mikkelpborg, the son of Bror [the head of the graphic art workshop]. He began at the graphic art programme and I thought it sounded really exciting. I arrived here and loved it – I sat and worked both in the evenings and during weekends. At the end of the BA I began to make paper by recycling art catalogues. Though I didn't feel worthy, I went on to the MA programme. I saw that those who applied to the MA programme were very interested and talented. They were really dedicated and went in for a Master's degree rather than take a gap year. And it was just great beginning at the Master's programme. It was freedom – my supervisor, Jan Pettersson, showed confidence in me that I would get things done. There were new teachers and new courses. I wouldn't mind another two years at the Master's level – then I would choose ceramics. I like the focus on materials here at the Academy.

What is the most important thing you're taking with you?

Various experiences. Before attending the school, I thought things might be hard to achieve, but most people greet you with open arms. They are interested. It was for example a very good experience when I contacted the guy who owned the quarry site – he was 100% positive. The range of tools here is incredible, it gives you so many opportunities. I'm going to miss that. The students and teachers I've collaborated with are important. The students here inspire each other with our mindsets and interests, and in addition we have teachers of various ages who challenge us. We've helped each other out – here I must especially thank Cathrine [Cathrine Alice Liberg], who has guided me throughout the MA. She knows how to keep time and writes down everything. Since we began at the BA programme, we are the only ones who have studied together for five years. It's like having spent our childhood

og Kjetil. Alle studentene har fått 87.000 kroner i etablererstipend, det er helt fantastisk, så vi har litt grafikk utstyr. Jeg skal sammen med grafikk og tegning til Finland og Sverige for å stille ut. Og så skal jeg endelig ta med kjæresten min på ferie. Hun har spist middag med meg klokken 22.00 i tre år nå. Jeg er også med i Krause kollektivet – der blir det sikkert mer utstillinger og gøy. Og neste år skal jeg stille ut på Grenland Kunsthall, sammen med 3 andre tidligere studenter på medium- og materialbasert kunst som også kommer fra Grenland – Norges Miami.

Jeg kommer til å fortsette å utforske materialer. Nå som jeg er ferdig med blyantprosjektet, har jeg begynt å dyrke bomull. Bomull er jo ekstremt lite miljøvennlig, det brukes så mye vann i produksjonen. Om du bruker en totebag, for eksempel den tjukke fra Astrup Fearnley museet, hver dag fra du er 15, må du bruke den til du blir 70 år for at det skal være miljøvennlig.

Jeg har alltid funnet på mye. Fra jeg var liten og hadde katapultprosjekt i barnehagen, det brukte jeg veldig mye tid på – så mye at barnehagen kontaktet mine foreldre fordi de var bekymret for at det kanskje var noe galt med meg. Men jeg lærte mye om fysikk, objektets bue alt etter hvor stort, hvor mye kraft og plassering man brukte. Nå er jeg også barnehagelærer, så det gikk jo bra.

together. Every cohort should have a Cathrine. When you're a nerd, it's nice to hang out with other nerds. Then I can talk about art for three hours without someone changing the topic to football.

What happens now?

I've heard of quite a few students who go through a period of depression after the Academy. Everything is so far away, and you don't have a sparring partner. I've moved into a studio in Groruddalen along with my two mates Eirik and Kjetil. All the students received a start-up stipend of 87,000 kroner, which is fabulous, so we have some graphic equipment. I'm travelling with the graphic art and drawing students to Finland and Sweden in order to exhibit there. And then I'm finally going on a vacation with my girlfriend. She's eaten dinner with me at ten in the evening for three years now. I'm also a part of the Krause collective – there'll probably be more exhibitions and fun there. And next year I'll be exhibiting at Grenland Kunsthall along with three other former students from the medium- and material-based art section who also come from Grenland – Norway's Miami.

I'll continue to explore materials. Now that I'm done with the pencil project, I have begun to grow cotton. Cotton is not all at eco-friendly – the production requires so much water. If you use a tote bag – for example the thick one from Astrup Fearnley Museet – every day from when you're 15, you must use it till you're 70 for it to be eco-friendly. I have always been inventive, ever since I was a kid and had a catapult project in nursery, I spent so much time on that – so much, in fact, that the nursery contacted my parents because they were worried that maybe something was wrong with me. But I learned a lot about physics, about how the object's arc depends on size, power and placement. Now I'm also a nursery teacher, so that worked out well!

Tiril Haug Johnne

24 år
MA Grafikk og tegning, medium- og
materialbasert kunst,
avdeling Design

24 year
Graphic design and illustration
Department of Design

Fortell om avgangsprosjektet ditt?

Jeg har jobbet med borettslaget jeg er fra, Casinetto, og laget en reisehåndbok dit. Prosjektet handler både om de tekniske utfordringene rundt det å lage en bok, og om borettslagets arkitektur, bomiljøet og omgivelsene.

Hvorfor søkte du KHiO?

Jeg var i utgangspunktet interessert i bøker og publisering, og med grafisk design kunne jeg også jobbe med flere andre fagfelt. Jeg tenkte at det var et slags tverrfaglig studie, og det passet meg bra.

Hva er det viktigste du tar med deg frå KHiO?

Da jeg startet trodde jeg at jeg visste hva grafisk design var, men jeg oppdaget fort at det er mye mer enn som så. Nå vet jeg for eksempel at jeg synes typedesign – altså design av bokstaver og fonter – er spennende, og det er noe jeg har lyst til å jobbe mer med.

Hva har dine medstudenter betydd?

Vi er en veldig variert klasse, og det har ført til mange spennende samtaler og gitt meg et bredere perspektiv på det meste. På et praktisk studie som dette er studiemiljøet vel så viktig som undervisningen – og det har vært et bra studiemiljø.

Hva nå?

Jeg skal gå videre på master her på KHiO og jeg regner med at jeg vil fortsette å oppdage at faget utvider seg.

Tell us about your graduation project

I've worked with the housing cooperative where I live, Casinetto, and created a travel manual there. The project is also about the technical challenges related to making a book. The book itself is about the cooperative's architecture, living arrangements and surroundings.

Why did you apply to the Academy?

I was interested in books and publishing, and with graphic design I could also work within several other disciplines. I imagined it would be a kind of cross-disciplinary study, and that suited me fine.

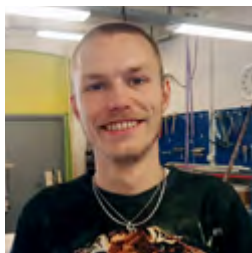
What is the most important thing you're taking with you from the Academy?

When I began here, I thought I knew what graphic design was, but I soon found out that it's much more than that. For instance, now I know that I think type design – that is the design of letter shapes and fonts – is exciting, and that's something I want to work more on.

What have your fellow students meant?

We're a very mixed class, and that has led to many exciting conversations and provided me with a broader perspective of most things. In a practical study like this, the student community is just as important as the teaching – and this community has been wonderful.

What happens now? I'm going on to take a Master's degree here at the Academy. And I expect that I'll continue to discover that the discipline is widening its scope.

Thomas Bremerstent

26 år
Bachelor i billedkunst,
Kunstakademiet

26 year
Bachelor's in Fine Art,
Academy of Fine Art

Fortel om avgangsprosjektet ditt?

Vi stilte ut på Ila pensjonat og eg fekk tildelt plass på loftet. Eg bestemte meg for å lage ein variant av korintiske søyler i forfall, gøymt vekk på loftet. Tittelen var: *Jorden bærer mig. Sandet sagtnar mig. Mudder fanger mig.* Eg jobbar mest med gips og lager søyler, ting som heldt andre ting oppe. Då eg fekk plass på loftet bestemte eg meg for å lage noko i stort format, for å teste meg sjølv, sjølv om eg skjønnte at eg ville få det travelt. Det er spanande å ikkje heilt ha kontroll.

Kvifor søkte du Kunstakademiet?

Det var ein forskule i Danmark som anbefalte at eg søkte her og eg fann ut at dette var den type skule som passa best til det eg ønska å lage.

Kva blir det viktigaste du tek med deg frå KHiO?

Folk – både medstudentar og lærarar. Dei har betydd alt, vi skapte skulen saman. Då eg fekk ein son i løpet av studiet, var eg i ein periode litt mindre på skulen, og då opna eg atelieret mitt for at medstudentar skulle kunne bruke det som galleri. Eg hadde funnet parkettgolv på ein gjenbruksstasjon som eg stifta fast og slik vart det eit gallerirom som eg administrerte heimifrå. Det var spanande. Så har eg og fått med meg verktøy til bruk framover, både i form av arbeidsmetodar og handfaste verktøy.

Kva no?

Eg har tenkt å bli i Oslo, finne meg eit atelier og få litt avstand frå skulen. Men eg reknar med å halde kontakt med fleire eg har studert med. Etter kvart planlegg eg å ta ein master, om det blir ved KHiO får tida vise.

Tell us about your graduation project

We exhibited at Ila Pensjonat and I was given space in the loft. I decided to create a variant of crumbling Corinthian columns, tucked away in the loft. The title was *The earth carries me. The sand slows me down. Mud catches me.* I mostly work with plaster and create columns, things that hold other things up. When I was given a loft space, I decided to do large-scale in order to test myself, even though I understood that I'd be busy then. But it's exciting not to have control.

Why did you apply to the Academy?

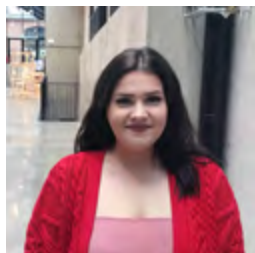
There was a preliminary school in Denmark they advised me to apply, and I found out that this was the type of school that suited me.

What is the most important thing you're taking with you from the Academy?

People – both my fellow students and teachers, they have meant the world to me. We created the school together. When I had a son during my studies, I was at school less often for a while. I then opened my studio so the others could use it as a gallery. I found parquet flooring at a recycling station that I tacked down securely, and that's how it became a gallery room I could manage from home. It was exciting. And I've also acquired some tools I can use in my career – both practical techniques and physical equipment.

What happens now?

My plan is to stay in Oslo, find a studio and get a little bit of distance from the school. I expect to keep in touch with several of my fellow students. I plan to take a Master's – time will tell whether that's at the Academy.

Henriette Stabell Johnson

28 år

Master i opera, avdeling
Operahøgskolen

28 year

Master's in Opera,
Academy of Opera

Fortel om avgangsprosjektet dykkar

Vi sette opp *Hans og Grete* i Operaen, med KORK og det heile, og eg gjorde rolla som mora, Gertrud. Det er eit stort parti som er tungt å synge, men eg hoppa i det og gav alt. Det var ei stor oppleving å gjere det med eit heilproft orkester og i ein moderne versjon.

Kvifor søkte du KHIØ?

Eg tok først ein fireårig bachelor på Barratt Due Musikk institutt. Det er ei utdanning i utøvande klassisk song. Vi hadde noko opera der, men eg ville spesialisere meg. Eg kjente mange som studerte her, og så ville eg særleg gjerne ha Solveig Kringlebotn som songpedagog. Ho er fantastisk.

Kva blir det viktigaste du tek med deg vidare?

Ooooo, det er vanskeleg å svare på! Det er mykje, la meg tenke. Sjølv sagt tar eg med meg masse kunnskap om operafaget, men eg trur det aller viktigaste eg har lært her, er å ha eit ope sinn. Ein møter så mange ulike folk og samarbeidspartnarar, regissørar, kollegaer, og eg er glad eg har fått erfaring med og trening i å jobbe med så mange ulike typar. Eg er blitt dyktig på å tilpasse meg, til å vere sjølvstendig og til å ta ansvar for mi eiga utvikling. Sjølv om ein er student på skolen her og får undervising og rettleiing, må ein vere klar over at den einaste som kan gjere jobben, er ein sjølv.

Kva har medstudentane dine betydd for deg?

Dei betyr alt. Vi er avhengige av kvarandre og av å kunne samarbeide. Eg og Tina (Tina Therese Tuven, også avgangsstudent) har følgt kvarandre i sju år! Vi held saman i tjukt og tynt, det er eit vennskap eg set høgt, vi kjem til å vere venner for alltid. Vi er mange som er glad i kvarandre, men ho har vore særleg viktig, i oppturar og nedturar.

Tell us about your graduation project

We performed *Hansel and Gretel* at the National Opera, with KORK [the Norwegian Radio Orchestra] and the whole works, and I played the role of the mother, Gertrud. It's a large role that's strenuous to sing, but I threw myself into it and gave it my all. It was a marvellous experience performing with a first-rate orchestra and in a modern version.

Why did you apply to the Academy?

I first took a four-year Bachelor's degree at the Academy Barratt Due. It was an education in classical singing. We had some opera there, but I wanted to specialise in something. I knew many people who studied here – and I was also really keen on having Solveig Kringlebotn as my singing instructor. She's fantastic.

What is the most important thing you're taking with you?

Oh, that's so hard to answer! There's just so much – I have to think for a second ... Of course, I'm taking with me a lot of know-how about the discipline of opera, but I think the most important thing I've learnt here is to keep an open mind. You meet so many different people – collaborators, directors, colleagues – and I'm glad I've had experience with working with so many different types, and also taught how to do so. I've become quite good at adapting, at being independent and at taking responsibility for my own development. Even though you're a student at school here and you receive instruction and supervision, you have to realise that the only one who can do the job is you.

Kva no?

Ja, kva no. Eg skal vere hospitant på Operaen, og det blir ei fin erfaring, men eg må jo tene pengar òg. Det er litt komisk, for ein studerer i så mange år og jobbar så hardt, og likevel har ein som utøvande kunstnar ingen garantiar for livet etterpå. Men eg har bestemt meg for å prøve meg som frilans operasongar, i første omgang med ei lita, fast inntekt ved sida av. Eg har tenkt mykje på framtida det siste året, og uroa meg, men no er eg rolegare og tenker at eg har mange moglegheiter. Ein skal vere realist, men òg ha draumar. Måten eg lever og arbeider på, må fungere for meg, men òg for dei eg har rundt meg, for sambuaren min, og moglegvis, i framtida, for barna mine òg?

What have your fellow students meant for you?

They mean everything. We rely on one another and on being able to cooperate. I've studied with Tina [Tina Therese Tuven, also a final-year student] for seven years! We stick together through thick and thin. It's a friendship I value greatly – we'll be friends forever. There are many of us who love one another, but she has been especially important, in both ups and downs.

What happens now?

Yes, indeed – what now? I'm going to be an intern at the National Opera, and that will be a nice experience, but of course I have to earn some money as well. It's a bit comical, because you study for so many years and work so hard, but as a performing artist you still don't have any guarantees for life afterwards. But I've decided to have a go as a freelance opera singer, with a small, regular income on the side to begin with. I've thought a lot about the future over the past year, and I've been worried, but now I've calmed down and realise that I have so many opportunities. You have to be a realist, even as you have dreams. The way I live and work must suit me, but it also has to suit those around me – my partner, and perhaps, in the future, my children as well?

Thomas Talawa Prestø

35 år

Master koreografi
avdeling Dans

35 year

Master's in choreography,
Academy of Dance

Med eitt bein på Trinidad og eitt i Nittedal, olderbarn av illustratøren Borghild Rud, som teikna Teskjejerringa og var ei av dei første som gjekk ut av Kunstakademiet, står han støtt både i norsk og afrikansk kultur. Han har i ei årrekke jobba for å gje plass til den svarte, dansande kroppen i Skandinavia.

Kvifor søkte du master koreografi?

Det blei annonsert at master i koreografi skulle vere uavhengig av sjangrar. I Noreg har vi framleis få sjangrar innan dansekunsten, og for dei av oss som arbeider med andre uttrykk, eller som hentar kompetanse og inspirasjon frå andre uttrykk, er det mange utestengende prosessar. Det å ta ein mastergrad ved ein institusjon som KHiO blei mitt forsøk på å opne opp og bidra til at også institusjonen skulle få meir kompetanse på mangfald, meir mangfaldskapital, som ikkje berre handlar om folk med ulik hudfarge. Det går jo begge vegar mellom student og institusjon, ein gjev og tar. Eg ville vere med og opne for framtidige generasjonar, slik at dei får høve til å formalisere kompetansen sin. Eg meiner institusjonen har ansvar for å fange opp den endringa som har skjedd på feltet, og finne måtar der fleire typar dansarar får utvikle seg i staden for å bli stengde ute.

Eg starta Tabanka Dance Ensemble av same årsak, for eg så at melaninrikt talent systematisk blei utestengt. Eg ville bygge ei plattform der nett desse kunstnarlege stemmene, og kroppane, fekk ytre seg. For korleis skal ein ha sterk nok klassisk ballett i botn, om ingen tok deg med på ballettskole som liten? Heldigvis har jazzlinja no også sett andre kvalitetar, breakarar og hip hop-arar,

With one foot on Trinidad and one in Nittedal north of Oslo, Thomas Talawa Prestø – the great-grandson of the illustrator Borghild Rud, who made the drawings for the Norwegian Mrs Pepperpot book series and was one of the first to graduate from the Academy of Art – is entrenched in both Norwegian and African culture. For a few years he has endeavoured to provide a space for “black, dancing bodies” in Scandinavia.

Why did you apply for Master's in choreography?

It was announced that the Master's in choreography was to be genre-independent. In Norway we still have only a few genres within dance, and for those of us who work with other expressions, or who seek skills and inspiration from other expressions, there are many exclusionary processes. So taking a Master's degree at an institution like the Academy became my way of trying to open things up and play a role in the institution getting better at diversity, or acquiring more “diversity capital”, which is not just about people with different skin colours. Of course, it goes both ways between the student and the institution – you give and you take. I wanted to do my part to open things up for future generations, so they get the chance to formalise their competence. I believe the institution has a responsibility to grasp the change that has taken place within the discipline and find out how to allow more types of dancers to develop rather than to shut them out.

I began the Tabanka Dance Ensemble for the same reason, because I saw that melanin-rich talent was being systematically excluded. I wanted to build a platform where these artistic voices

som er ekstremt gode i dei sjangrane dei representerer, har kome inn. Dei må kanskje jobbe hardare enn alle andre, dei må tøyast, dei må jobbe ekstra hardt med balletten, men dei har òg andre kvalitetar som vi treng inn i institusjonen. Og det er interessant å sjå at dei er attraktive når dei kjem ut. Så eg ønsker å vere streng mot kunstfeltet, for om ein ikkje startar ung nok, har ein ikkje ein sjanse. Og det er så mykje vi kan gjere NO for framtidige generasjonar, som vi både har midlar og kompetanse til.

Og no har det vore avgang! Fortel om prosjektet ditt

DE MAN DEM viser kompleksiteten i å skape seg ein eigendefinert identitet som karibisk mann i Noreg. Prosjektet handlar om presset og forventinga knytt til å vere svart gut i Noreg, korleis dei ofte berre blir definerte som «dei andre», og at også (den svarte) manns kroppen blir seksualisert. Tittelen er ein lek med ord og kan lesast på fleire måtar: «Demand them», pronomena de, man og dem (på bokmål) – alle tre skapar avstand, og det jamaikanske uttrykket for «ekte mannfolk». Eg valde dansesjangrar som ikkje er på pensum, for å vise at dei har kunstnarleg verdi og engasjerer publikum. Det er virtuost, det er teknisk, det er nydeleg. Eg laga framsyninga for eit ungt publikum, til dømes til bruk i Den kulturelle skolesekken.

Kva blir det viktigaste du tek med deg frå KHiO?

– Eg hadde med meg ein spesifikk kompetanse då eg starta her, og meiner å ha bringa inn nye sjangrar. Så har KHiO ein anerkjennande kapital som eg nyt godt av. Eg har fått tilgang til og innpass i eit lukka felt, og eg har fått eit stort og viktig kontaktnettverk her. Og så har eg hatt gode rettleiarar.

Kva har medstudentane dine betydd for deg?

– Dei har vore viktige. MA dans og MA koreografi saman er ein veldig allsidig gjeng! Ein politisk gjeng. Det er ikkje ein lett gjeng, he-he, men ein spennande og god gjeng. Eg har vore heldig. Det er sterke feministiske krefter her, sterke antirasistiske krefter, skeiv kompetanse, inter-

and bodies, were allowed to express themselves. For how can you have a strong enough background in classical ballet if no one took you to a ballet school as a child? Fortunately, the jazz programme has also seen other qualities – breakdancers and hip-hoppers, who are talented in their genres, have been admitted. They might have to work harder than all the others, they have to be stretched, they have to work extra hard in ballet, but they also have other qualities that we need at the institution. And it is interesting to see that they are attractive when they graduate. So I want to be strict with the field of art, for if you don't start at a young enough age, you don't stand a chance. And there is so much we can do now for future generations – things that we have both the funds and the competence to do.

And now you have graduated! What is your project about?

DE MAN DEM shows the complexity of creating a self-defined identity as a Caribbean man in Norway. The project is about the pressure and the expectations from being a black boy in Norway, how they are often defined as “the others”, and the [black] male body is sexualised. The title is a play on words in several ways: it can be understood as English “demand them”, as the Norwegian pronouns de [“they”], man [“one”] and dem [“them”] – all of which create a distance – and as the Jamaican expression for “real men”. I chose dance genres that are not part of the curriculum, in order to show that they have artistic value and can appeal to the public. These dances are virtuosic, they're technical, they're beautiful. I made the production with a young audience in mind, for example for use by the Cultural Rucksack [a national programme for art and culture at school].

What is the most important thing you're taking with you?

I had a specific skill set when I started here, and I feel I've introduced new genres. The Academy has a capital of recognition that I benefit from. I've been given access to a closed field, and I've gained a large and important network of contacts here. And I've had good supervisors.

nasjonal kompetanse, vi har kunna ha viktige diskusjonar om dekolonialisering, om metoo, om det meste, eigentleg. Det har vore ein gjeng som har utfordra. Stakkars lærarar! Men eg håpar vi har gjort noko bra, også for dei som kjem etter oss.

Kva no?

Eg har fått jobben som formidlingskonsulent på Dansens Hus! Blant oppgåvene mine blir publikumsutvikling, både finne nytt publikum og ta vare på kjernepublikummet, med aktivitetar som opnar opp kunsten for publikum, men også kompetansehevande og inspirerande tiltak retta mot det profesjonelle feltet.

Eg held fram med å vere kunstnarleg leiar for kompaniet mitt, Tabanka, ved sida av. Vi har òg hatt to hovudsceneproduksjonar medan eg har vore masterstudent på KHiO, på Operaen og Dansens Hus. Eg fekk nett vite at vi får støtte til neste framsyning som skal handle om «ikkje appropriert» jazz. Eg får, som vanleg, nok å gjere.

Både stader, på Dansens Hus og i kompaniet, vil eg ha eit fokus på historieformidling. Det er enklare å formidle noko til eit heterogent publikum, men korleis snakke til mange veldig ulike publikummarar samtidig? Det synest eg er interessant. Ein del av kjernepublikummet på Dansens Hus er til dømes utdanna dansarar, men eg er like opptatt av å nå den jamne publikummar. Det er ein elitisme i feltet. Kunst på Oslo aust er ikkje nødvendigvis det same som på Oslo vest. Eg er opptatt av å lage kunst for både. Når Tabanka dansar i Operaen, då er kjernepublikummet vårt på bortebane, og det er ein studie i korleis ulike segment av befolkninga møtest – veldig spennande!

What have your fellow students meant for you?

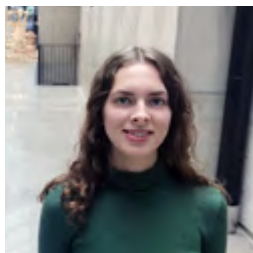
They've been important. The Master's programmes in dance and choreography are a very versatile gang! A political gang. It's not an easy gang [laughs], but an exciting and good gang. I've been lucky. There are strong feminist forces here, strong anti-racist forces, queer competence, international competence. We've been able to have important discussions about decolonialisation, about MeToo, about most things, really. It's been a gang that has been confrontational. Pity the teachers! But I hope we've done some good as well, also for those who are coming after us.

What happens now?

I've been appointed the public outreach officer at Norway's national stage for dance! My task is audience development – both finding new audience groups and taking care of our core audience, with activities that open the art up to the public – but also implementing measures aimed at developing and inspiring dance professionals.

I'm also continuing as artistic director of my ensemble, Tabanka, on the side. While I've been a Master's student at the Academy, we have also had two main stage productions, at the Opera and at Dansens Hus. I was just told that we will receive support for our next production, which will be about "non-appropriated" jazz. As usual, I have enough to do!

At both places – Dansens Hus and in the company – my focus will be on telling a story. It's easier to convey something to a heterogeneous audience, but how do we talk to a great diversity of audience members at the same time? I think that's interesting. For example, part of the core audience at Dansens Hus is trained dancers, but I'm just as interested in reaching the average spectator. There is an elitism in the field. Art in eastern Oslo isn't necessarily the same as art in western Oslo. I want to create art for both areas. When Tabanka dances at the Opera, our core audience is playing away from home, so to speak, and it's a study in how different segments of the population meet. It really is exciting!

Thea Lambrechts Vaulen

24 år
Bachelor i skodespelfag,
avdeling Teaterhøgskolen

24 year
Bachelor's in Acting,
Academy of Theatre

Fortel om avgangsprosjektet dykkar

Ja, det var ein spesiell prosess! Vi spelte «Morderne» etter Friedrich Schiller, sett i scene av ein tysk kunstnarduo, Silvia Rieger på regi og scenograf og kostymedesignar Laurent Pellissier. Det var noko heilt anna enn alt vi har gjort tidlegare i studiet. Vi hadde ikkje leseprøver og analyse, vi begynte å jobbe på golvet frå første stund. Prøvene gjekk for det meste i at regissøren viste oss korleis vi skulle seie eller «gjere» teksten, det var veldig fysisk, og at vi gjentok etter ho som best vi kunne. Dette høyrer ut som ei tvangstrøye, men eg likte at ho instruerte oss så tydeleg, det hjalp meg å oppdage rom i meg sjølv som eg ikkje visste fanst. Det var lærerikt å gjere noko så heilt annleis, og eg er takksam for å ha fått oppleve og arbeide under slik disiplin. Ho er hard og kritisk, og gjev heilt tydelege meldingar. Det kan vere tøft når nokon er så streng og direkte, men samstundes, når ho var så kritisk, trong eg å vere så kritisk til meg sjølv, det tok liksom ho seg av. Eg følte meg nett som ein toppidrettsutøvar, livredd for å bli sjuk undervegs, for om stemma eller kondisjonen blei svekt, ville det bli vanskelig å gjennomføre. Det var utmattande, men vi var førebudde.

Kvifor søkte du KHIO?

Det var jo for at eg ville bli skodespelar, da, det var liksom dét eg ville. Eg hadde høyrte så mykje bra om utdanninga, men eg visste jo ikkje i det heile kva eg gjekk til. Eg studerte drama og teaterkommunikasjon på Oslomet da eg kom inn, og er glad for å ha med meg det òg.

Tell us about your graduation project

Well, it was certainly a special process! We put on *The Robbers* by Friedrich Schiller, as staged by a German artist duo, with Silvia Rieger directing and set designs and costumes by Laurent Pellissier. That was something completely different than anything else we had previously done during the programme. We didn't have read-throughs and analyses, we just started working on the floor from the get go. The rehearsals were mostly about the director showing us how we should say or "do" the text. It was very physical, and we repeated the actions in accordance with her lead to the best of our abilities. This sounds like a straight-jacket, but I liked that she instructed us so clearly, it helped me to discover spaces in myself I didn't know existed. It was educational to do something so completely different, and I'm grateful for having been able to experience and work under such discipline. She is stern and critical and let's you know things straight up. It can be tough when someone is so strict and direct, but at the same time, when she was so critical, I didn't have to be so hard on myself – she kind of took care of that. I felt just like an elite-level athlete: scared to death of getting sick. Because if my voice faltered or I was in bad shape, it would be hard to perform. It was exhausting, but we were prepared.

Why did you apply to the Academy?

Well, it was because I wanted to become an actor – that was my goal, basically. I had heard so many good things about the programme, but of course I really didn't have a clue about what I was going to. I was studying drama and theatre communication at Oslo Metropolitan when I was

Kva blir det viktigaste du tek med deg vidare?

Det blir fort alle erfaringane ein har hatt, og då mest av alt møte med menneske her. Mykje av utdanninga handlar om å gå i djupet av seg sjølv og leite etter kven ein er, som menneske og som kunstnar. Det er ganske slitsamt somme tider, men det er naudsynt. Vennene eg har fått i klassen, dei er for livet. Vi har vore lyttande til kvarandre, gitt kvarandre plass, dytta kvarandre vidare, som gruppe og som enkeltindivid. Også møte med pedagogar, både interne og eksterne, og andre studentar, har inspirert meg, eg har treft så mange kloke menneske, og eg har vakse og endra meg. Haldningar og kven ein er som menneske, blir ikkje upåverka i ein så kraftfull prosess.

Kva no?

Eg skal til Teatret vårt i Molde! Der har eg ei rolle i Romeo og Julie, som skal settast i scene av Simen Formo Hay, som gjekk ut frå regilinja her på KHiO for to år sidan. Alva Brosten skal vere kostymedesignar, også ho gjekk ut frå KHiO for to år sidan, så dette gler eg meg til. Og eg er spent. No har eg vore del av ei fin og trygg gruppe i tre år, eg har vore student, som jo er ei litt anna rolle enn å vere tilsett. No blir det fint å starte heilt på nytt, i ein ny by, med ei ny gruppe, eg vil halde fram med å utforske, jobbe, feile, halde på det frie rommet ein har som student, det kan ein i prøvetida og.

accepted by the Academy, and I'm glad for what I learned there as well.

What is the most important thing you're taking with you?

What springs to mind is all the experiences I've had, above all with the people here. A lot of the education is about exploring yourself in depth and searching for who you are, both as a person and as an artist. It can really wear you down sometimes, but it's necessary. The friends I've made in class – they're for life. We've listened to each other, given each other space and pushed each other forwards, both as a group and as individuals. Encounters with internal and external instructors, and with other students, have also inspired me. I've met so many clever people, and I've grown and changed. Your outlook and who you are as a person can't help but be affected during such a powerful process.

What happens now?

I'm heading off to the Teatret Vårt theatre in Molde! I've been given a role there in Romeo and Juliet, which is going to be staged by Simen Formo Hay, who graduated from the Academy as a director two years ago. Alva Brosten is designing the costumes – she also graduated from the Academy two years ago – so I'm looking forward to this. I'm both nervous and excited. For three years now I've been part of an enjoyable and caring group – I've been a student, which of course is a somewhat different role than being employed somewhere. It's going to be nice to begin all over again, in a new city, with a new group. I'll continue exploring, working, making mistakes, hanging on to the free space you have as a student – you can do that during rehearsal time as well.

Bildekreditering

Framsida: Øystein Jensen
2: KHiO
3: Øystein Thorvaldsen
8-9: Stephen Hutton
22-23: Øystein Thorvaldsen
32: KHiO
33: Hanna Jordan, Vegard Kleven, Hanne Erøy/MIOMEDIA
34: Ingrid Kristensen Bjørnaali, Øystein Thorvaldsen
35: KHiO, Live Schille
36-37: Stephen Hutton
39: KHiO, Stephen Hutton
43: Erik Berg
49: KHiO, Anne-Sylvie Bonnet
50: KHiO
52: KHiO
53: Erica Hebbert, Grafill,
54: Finnsh National Gallery / Pirje Mykkänen
55: KHiO, Jürg Wiesner, Høstutstillingen
56: Istvan Virag, Shady Elnoshhokaty
60: Jürg Wiesner
61: Grafill
62-63: Jürg Wiesner
68-69: Vegard Kleven
71: Stephen Hutton
72-73: Hanna Jordan
100-101: Øystein Thorvaldsen
102-103: Stephen Hutton
104-105: Stephen Hutton, Fin Serck-Hanssen
106-107: Vegard Kleven, Øystein Thorvaldsen
108-109: Øystein Thorvaldsen
110-111: Stephen Hutton
112-113: Hanna Jordan, Hanne Erøy/MIOMEDIA
114-115: Jürg Wiesner, Yaniv Coen, Stephen Hutton, Simen Øvergaard
116: Kristine Jakobsen
117-127: KHiO

Kunsthøgskolen i Oslo 2020

978-82-7038-403-7

(print)

978-82-7038-404-4

(digital/pdf)

